

Jaroslava Kavče Šálková

Noc na Strážné hoře

*tramenské povídky
ze sedmdesátých let*

© Jaroslava Šálková

NOC NA STRÁŽNÉ HOŘE

Nádražím táhne průvan, a na kolejích odjíždí vlak. Mezi hrstkou cestujících, kteří z vlaku vystoupili a ubírají se k východu, je dlouhovlasá trampka Lenka a obrovitý horolezec Max. Lenku znepokojilo, že na nádraží nečeká spojka, a tak odložili bágly na lavičku, a Lenka se podívala na zvadlo, jestli vystoupili ve správné stanici. Max se zatím doširoka rozhlédl po nástupišti a zaburácel hlasem, jakým mluví bohatýři nebo obři:

„Tak co, Lenko, kde máš ty své kamarády?“

Lenka shrnula dlouhé vlasy dozadu, zalitovala, že si do studeného větru nevzala čepici, a na Maxovu otázku vyslovila obavu, jestli nepřišli příliš pozdě, a spojka s tlachovníky už neodešla.

„S tím nemohu souhlasit. Pořadatelé by měli vědět, že sem jedeme přes půl republiky, a já se těším na potlach. Zvláště, jak tady píšou: *rozličné soutěže, výstup na Strážnou horu na čas*, a potom to nejlepší v tomhle psím počasí - *nocleh zajištěn v horské chatě*.“

Lenku napadlo, že potlachová spojka může pobývat v nejbližší restauraci, a vydali se ji hledat. Sebrali bágly, Lenka úhledně sbalenou teletinu a Max zářivě červenou krosnu, přičemž poznamenal:

„Z jedné trampské písničky jsem se dozvěděl, že kamarád by mě měl půlkou deky skrýt. Kdyby mě některý tvůj kamarád přikryl půlkou deky, nemusel jsem tahat spacák.“

Lenka ho pokárala vyčítavým pohledem, a Max důstojně pravil:

„Nerad plácám nesmysly, ale když jsem skoncoval s horolezectvím a stávám se trampem, chtěl jsem se z té písničky poučit, do čeho lezu.“

Prošli nádražím na ulici, kde našli „POHOSTINSTVÍ U DRÁHY“. Zamířili tam bez váhání, a když se Max s červenou krosnou vnášel dovnitř, pomyslel si, že jeho vstup do trampingu začíná na sympatickém místě. Atmosféra, do které vkročili, Maxe okouzila. Nejdříve je přivítal výčepní pult pocákaný pivní pěnou a za pultem pobíhající knírkatý mládenec v bílé košili. Mládenec v Maxovi vytušil vyjimeč-

ného hosta a poslal mu přes pŮllitry pozdravné gesto.

Za výčepem bouřila zvukem kytar dlouhá místnost s okny bez záclon, z ulice zastíněná budovou nádraží. Místnost je do poslední židle obsazena tramským národem a do posledního věšáku zavalena svršky v barvách podzimních lesů.

Poblíž výčepu se řeší meziosadní spor. Tramp drží pod krkem jiného trampa a cloumá s ním, až šplíchá pěna. Tramp užívající spíše symbolického násilí má svalnaté ruce, vestu z odrbané kožešiny a na košili šerifskou hvězdu. Kolem vyhrnutého rukávu poletuje na dvou patentkách domovenka T.O. Kamarádi Dračích skal. Šerif vykřikuje:

„Je půl třetí, už měly probíhat soutěže. Jestli nepřiznáš, že jsi spojka, tak uvidíš! Rozdával jsi ve vlaku zvadla? Rozdával. Tak měj rozum a prozrad', kde je tlachoviště! Čekáme tu od rána.“

Podezříváná spojka se jmenuje Wiking, což má propisovačkou napsáno na teleti u nohou. Je to výrostek s obrovskou čupřinou, která mu padá na špičku nosu a zcela přikrývá obličej. Kdykoli se Wiking chce na něco podívat, odfoukne levou či pravou stranu kštic, a odhalí podle potřeby levé či pravé oko.

Když se ve dveřích objevili Max s Lenkou, odfoukl Wiking čupřinu zprostředka, což jak později zjistili, bylo pro něj výrazem největšího překvapení. Kštica spadla zpátky na Wikingův nos, to jak s ním šerif Kamarádů Dračích skal zacloumal.

Wiking na cloumání hrdě odpověděl, že nebude do nekonečna opakovat, že byl z pořádající osady vyloučen pro nedbalou ztrátu domovenky, čímž byla prokázána jeho nespolehlivost, zvadla se rozdala, a pak teprve se určovalo, co, jak a kde bude, a to už nebyla jeho věc, a tudíž nic neví. Do potlachu mu nic není.

„Když seš vyloučeněj, co tu pohledáváš?“ měla Wikinga zmátnout záludná otázka.

„Čekám na vlak, jedu na vandr,“ zní hrdá odpověď.

Z lokálu se ozývají výkřiky „Nevěřte mu!“ a „Odhalení spojky je určitě tajná soutěž, zmáčkne ho společně, a musejí dát placku všem!“

„Poslužte si!“ nebojácně odpovídá Wiking. „Chodil jsem čtyři roky do juda!“

Šerif Wikinga pustil a řekl, že si neví rady. Bude se čekat do páté hodiny, a když do té doby spojka nepřijde, tak to zabalí. Hospodou se vznáší nespokojené reptání a řeči, jako „To je vypečenej potlach!“ nebo „Jestli spojka dorazí, tak ji přerazím, ale až nás dovede na tlachoviště!“ a tak podobně.

Vyzvídací akce u výčepu zdržela Lenku s Maxem ve dveřích, ale když skončila, vydali se noví příchozí dozadu, kde v rohu pod oknem je volněji. Sedí tu jen tři vandráci a lesní dělník, sklánějící zarostlou hlavu do půllitru.

Trojice u stolu se skládá z Pinkyho, který kreslí někomu do cancáku primitivní stromy s veršikem poukazujícím na půvab *Matky Přírody*, z Berlota, jenž s obavami vyhlíží oknem na hrozivě temnou hradbu blížící se studené fronty, a z hubeňoura jménem Chapadlo.

Když ti tři zahlédli Maxe, nechal Berlot pozorování oblohy a Pinky kreslení, a jen se dívali, co se to na ně valí. Už když Max stanul na prahu restaurace, zdálo se, jakoby se za útlou Lenkou tyčil oranžový balvan vyplňující celý rám dveří - byla to ovšem Maxova větrovka.

Pinky vydechl Berlotovi do ucha: „A pak že mamuti vymřeli!“, a oba zděšeně zírali, jak se Max a Lenka blíží k jejich stolu a usazují se. Lenka se znovu vytasila se zvadlem a seznámila se tak s Chapadlem, který jí vysvětlil, že všichni přítomní přijeli na onen potlach, přičemž nervózně pomrkával po Maxovi.

„Pořád ještě se čeká, až přijde spojka!“

„Jestli vůbec přijde,“ ozval se Berlot. „Ted’ měly začínat soutěže. Místo soutěží mám dvě piva a tři kafe. Jestli to takhle půjde dál, povezu domů místo tlachových zážitků jen účtenku z restaurace.“

Od výčepu se přihnál mladík v bílé košili, s uctivou úklonou položil před svého vyjimečného hosta napěněný půllitr, shrábl sklenice prázdné, aby si Max mohl volně rozložit lokty přes celý stůl, znovu se na nového hosta obdivně podíval a zmizel. Max způsobně vnořil širokou tvář do pěny a poslouchal, jak je probírán text na zvadle.

„Ne, že by nám tu nebylo dobře,“ pravil Chapadlo. „Zvláště když se kazí počasí, a já jsem si vzal letní spacák. Jenže jsme přijeli v poledne, a už je to votrava. Nejhorší je, že pořádající osadu nikdo nezná, potkali ji všichni jen někde u vlaku.“

Lenka se přiznala, že také obdržela zvadlo od neznámého trampa, když kdesi na toulkách čekala na vlak, a to je všechny kolem stolu sblížilo.

Po malé přestávce se u vedlejšího stolu chopili kytar, a hned bylo živo. Mladík od výčepu přinesl Lence limonádu, a Max, rozjařený muzikou, si poručil další pivo.

Wikinga si už nikdo nevšímal. Postával u výčepu a občas s někým promluvil nebo odfoukl čupřinu, aby se podíval do světa.

Bylo po páté hodině, za okny se setmělo. U některých stolů se začali zvedat a oblékat. Pinky vrátil cancák majiteli, a Berlot rozjímal:

„Mám si dát ještě jeden čaj? Už jsem jak cisterna. Dám si raději sám s okurkou.“

Lenka dopila druhou limonádu. Čišela z ní beznaděj:

„Co budeme dělat, když spojka nepřijde?“

Lesní muž zdvihl zarostlou hlavu, upřel na Lenku plovoucí oči, něco zamumlal a zase spustil hlavu na omyvatelný ubrus. Chapadlo Lence vysvětlil, že domorodec z lesa nabízí pro všechny pohodlný nocleh v chalupě.

„Má pro nás pochopení,“ dojatě řekl Chapadlo. „My s ním půjdeme. Ten dobrák zve do baráku všechny co jsou tady. Ale ostatním se nechce.“

Většina přítomných se rozhodla odjet vlakem několik stanic na jistý známý camp a poukazovala na to, že trmácet se do neznáma tmou přes daleká pole je hloupost. Chapadlova skupinka, do níž se zařadili Max s Lenkou a celý vedlejší stůl Kamarádů Dračích skal, se přiklonila k lákání domorodce a tvrdila, že strávit příjemný večer ve vytopené chalupě není k zahození, třebas je to do lesů na Strážné hoře trochu dál.

Byl čas útulek opustit. Knírkatý mladík v bílé košili se tvářil netrpělivě, a do místnosti nakukovali večerní štamgasti. Trampové hromadně vstávali, nahazovali bágly a odcházeli do přírody. Mezi posledními vyšli z tepla hospody na sychravou ulici Chapadlo a lesní muž, k nim se jako stín mlčky připojil Wiking.

Kolem nádraží zářily lampy. V podchodu mizely hloučky těch, co se rozhodli odjet vlakem na lepší vandr.

Neholenec z lesní samoty se na chodníku zapotácel, ale srovnal si pěkně svůj konvoj a vykročil směrem hoře. Šerif Kamarádů Dračích skal ukázal na Wikinga a protestoval:

„Říkal, že jede na vandr, ať si tedy jede a nechodí s náma.“

„Rozmyslel jsem se,“ opáčil Wiking, „Taky chci spát v peřinách!“

„Správně!“ zajásal lesní muž a rozpráhl ruce. „Všechny vás uložím do peřin! Jsem tak rád, že jdete se mnou, ani nevíte jak.“

Opustil čelo výpravy, naběhl si, aby Wikinga mohl radostí obejmout, ale netrefil se a padl do náruče Chapadlovi. Ten ho jemně postavil na nohy a postrčil kupředu.

Za nádražím v zahrádkách končí městečko, a dál se prostírá pustá zvlněná krajina, uzavřená na obzoru temným úbočím Strážné hory. Hned za městem profoukl trampy studený vítr, a posypal je sprškou mokrých sněhových vloček.

„První letošní sníh!“ radoval se Pinky. „Bude zima, a budeme se koulovat!“

Ostatní jeho nadšení nesdíleli. Teď by raději seděli v teple vlaku a ujížděli pryč od Strážné hory, na starý camp, o němž tamti tvrdili, že je za větrem, blízko železnice, a vždycky s velkou zásobou dříví.

Cesta v polích se zdála nekonečná. Nohy čvachtaly v bahně, čas ubíhal, ale Strážná hora se nepřibližovala. Někdy, když zašli do dolíku, se dokonce ztratila z obzoru, a když vylezli na kopeček, zklamaně poznávali, že cesta před ně klade další dolíky, úvozy, meze, stráňky a kopečky. Tenoučký závoj prvního sněhu přikryl pole, a krajina se prosvětliła.

„Tak nevím,“ ozval se nespokojeně Max a tahal pohory šité na míru z ornice, „jestli je to na tom trampu dobrý.“

Proč by nebylo?“ zasáhl Chapadlo. „Co nám schází? Oblehneme lesní samotu, zatopíme si, majitele uložíme někam stranou, navaříme kotel čaje, a pak uvidíš ten potlach!“

Lesní muž radostně zaskřehotal, chtěl Chapadla za ta slova obejmout, ale opět se netrefil a padl na jednoho z kamarádů z Dračích skal. Ten si nesl v pouzdře kytaru a ze strachu, aby mu ji nevyrazil z ruky do bláta, odvážil se hostitele plácnout. Chapadlo znovu zasahoval.

„Nemlat' ho, ještě nám tu padne do příkopu!“

„Třeba vyzrálí.“

„Střízlivý usedlík těžko vezme hordu cizích trampů do peřin,“ řekl moudře Chapadlo.

Putovali dál, a nakonec přece dosáhli na hranici lesů. Blátivá cesta se změnila v kamenitou a začala stoupat do kopce. V lese nebylo vidět, tak se rozzářily baterky.

Max, kterému kamení a stoupaní připomnělo jeho nedávnou minulost, se roztesknil. Stýskalo se mu po přátelích z oddílu, po štítech vysokých hor, po výstupech na pískovce, kdy hřejivý povrch skalní stěny šmirgluje dlaně, dole se vlní borovice a spolulezec řve, že kruh je víc doleva - Max si dokonce trošku pokňourával. Chapadlo s Lenkou ho utěšovali, že se přece vždycky může k horolezectví vrátit, když se mu tramping nebude zamlouvat, ale Max odpovídal, že to nelze.

„Nemá smysl vracet se k ústrkům. Víte, jak mi říkali? Vždycky jsem toužil po nějaké romantické přezdívce, třeba Vánek nebo Meluzína, ale oni mě nezavolali jinak než: ty Buldozere! Ve skalách mi spílali, že odlamuju chyty a ze stěn s lehkou obtížností dělám lezení na hranici lidských možností. Nikdo se mnou nechtěl lézt, že prý mě nedokážou jistit. V Tatrách mi nadávali, že trhám laviny, posílali si mne pro klobásy, uhlí a rum, a to časem omrzí.“

„A co ti říkají doma?“ osmělil se Wiking.

„Co by říkali?“ divil se té otázce Max. „Doma mě nutí do jídla, abych zesílil. Jsem z chlapů v příbuzenstvu nejmenší. Tatínek mi říká „*ty vyzáblé vyžle*“, a dědeček, doktor z Vysočiny, který si snášel nemohoucí pacienty do ordinace na zádech, mě vždycky potupně ukazuje přátelům: „*Podívejte, k jakým koncům náš slavný rod spěje. Tenhle potomek váží už jen šestnáct kilogramů, a aby se vyrovnal obvyklé rodinné výšce, musí nosit podpatky. Kdoví, jestli do těch našich dvou metrů ten trpaslík ještě doroste ...*“ Já to ani doma nemám lehké.“

Trampové ohromeně naslouchali bohatýrské historii, a šlapali a šlapali. V lese vítr nepronikal do kostí, ale byli už tak vymrzlí, že je na nohou držela jen vidina roztopených kamen. Upachtění stanuli po osmé hodině na plochem sedle Strážné hory.

Vpravo se zvedala neproniknutelná hradba lesů na vrcholu, vlevo

pokračoval horský hřeben, aby skončil daleko na obzoru v podhůří hraničních hor. Před nimi klesá kamenitá cesta po svahu hory, a průsekem je vidět hluboko do údolí, kde poblikávají světýlka vesnic. U cesty, v suché trávě zasypané mokrým sněhem, stojí rozcestník turistických značek. Někde blízko se rozštěkal pes. Lesní muž se tady zastavil, znovu všechny objal, některé zulíbal, zvláště Wikinga, kterého si pro jeho kšticový účes spletl s Lenkou, políbil také kytaristu, na jehož pohlavky měl hezké vzpomínky, a volal:

„To jste hodní chlapci, že jste mě doprovodili, to mám radost!“

Ještě jednou políbil Wikinga, přestože se zoufale bránil, pak se rozloučil a zmizel ve tmě. Vrzání jeho vratkých kroků doznívalo souběžně se sílícím psím štěkotem. Poutníci stáli pod rozcestníkem turistických cest jako zmoklé slepice.

„Co je?“ vylekala se Lenka. „Proč nejdeme za ním?“

Chapadlo temně pravil, že si to domorodec zřejmě už nepřejde.

„To jsme to vymňoukli,“ ozval se šerif Kamarádů Dračích skal. „Ten dřevorubec v opilosti zapomněl, že nám slíbil nocleh. Co nyní učiníme, pardi?“

Wiking nesměle nabídl, že by mohli zůstat tady na hřebenu, že by jinde mohlo být hůř, ale šerif už neměl Strážnou horu rád.

Po chvilce domlouvání a studování mapy ve světle baterky se Kamarádi Dračích skal rozhodli, že podle značky sejdou dolů na nejbližší zastávku a odjedou nočním vlakem na známý camp za ostatními, což měli, jak řekl šerif, udělat už dávno. To máme za to, řekl šerif, že jsme se chtěli válet v peřinách a nemysleli na to, že tramp má být především nezmar.

Ve větrném sedle Strážné hory zůstali jen Chapadlo, Berlot a Pinky, Lenka s Maxem a Wiking. Hleděli za odcházejícími kamarády dokud je nepohltila noc, a pak se Max obrátil na Wikinga:

„Když tu tvoji bývalí osadníci chtěli dělat potlach, tak to tady přece znáš?“

Wiking připustil, že na Strážné hoře provandroval několik víkendů. Ale jen na jižních svazích, obrácených k městečku.

„Na zvadle stojí,“ pokračoval Max, „že nocleh je zajištěn v horské chatě. Viděls někdy takovou chatu?“

„Nemám ani potuchy,“ dušoval se Wiking, „myslel jsem, že si ji od někoho půjčí. Chaty jsou na východním úpatí, a to je moc daleko. Tam už Strážná hora končí.“

„Nějaký slušný camp tady v okolí neznáš?“ připojil se k výsledku Chapadlo.

Z Wikinga vylezlo, že o takovém místě ví, ale jestli ho najde potmě... Přesto se sebrali a od turistického rozcestníku si to namířili vzhůru do lesů na vrcholu Strážné hory.

Studená fronta nad jejich hlavami řádila jako pominutá. Chvilí běsnil ledový víchr, až se lesy vlnily jako moře, hned se tiše a zdlouhavě sypal sníh, na to se znovu zatočil kvílící divý vítr, a za chvíli noční poutníky opět pleskaly do obličeje tiché sněhové vločky.

V okamžicích, kdy podrážky prokluzovaly na mokrému kamení a ve větru tuhly tváře, Chapadlo zasahoval povzbuzujícími výkřiky, že správný tramp miluje déšť, sníh a vítr, a on sám je tímto vandrem prostě nadšen. Wiking kráčel první a hledal pomocí baterky cestu. Občas se dohadoval s Berlotem, jestli je lepší chůze ve světelném kruhu nebo bez něj, zhasínali a znovu rozsvěceli, protože obojí nestálo za moc. Pinky jim za to na konci karavany spílal, protože neviděl vůbec nic a musel našlapovat opatrně s předpaženými rukama, aby nevrazil do stromu.

Vždy po několika krocích se Wiking na okamžik zastavil, a pak hned pokračoval v chůzi. Ostatním brzy došlo, že přestávky využívá k odfouknutí kštic, aby se podíval před sebe. Dlouho se trmáceli porostem, až Wiking vítězně zvolal, že slíbený camp přece jen našel.

Před tlachovníky se prosvětlo místo jako dlaň, skryté před větrem obrovským bludným balvanem. K němu se krčí nízká rozpadlá prkená boudička. Když si na to posvítili baterkou, spíš takový lesní útulek pro dřevaře a hlodavce.

„Sem jsme jezdili na vandr,“ hlásil Wiking, „ve sroubku se dá přespat.“

Max varovně zdvihl ruku. Všichni se zastavili. Max tajemně řekl:

„Někdo tam je! A chrápe. Podíváme se dovnitř.“

Šli blíž, a ty zvuky uslyšeli. Max vzal baterku, ostatní se skrčili za jeho mohutná záda a natahovali krky, aby viděli, až Max odsune dvíř-

ka z klacků a posvítí. V boudě jsou dvě palandy na hliněné podlaze, uprostřed prkno místo stolu. Na palandách pochrupují dva nocležníci, zamotaní do spacáků. Na stole se v nepořádku prázdných konzerv, lžic, ešusů a svíček zaleskla láhev rumu. V koutě se válí změt' dvou prázdných telat, zuté kanady, vypleněné žracáky. Opuštěně tam odpočívá jedna nerozbalená teletina. Wiking je najednou tiše, ani nedutá.

„Jé, hele!“ zvolal Pinky.

Mezi nepořádkem na stole vydává zrádné svědectví hromádka nerozdaných potlachových zvadel.

„Wikingu, pojd' sem!“ velel Max.

Wiking, který se vytrácel do temnoty, se neochotně vrátil. Chapadlo ho chytil pod krkem, stejným hmatem jako šerif T.O. Kamarádi Dračích skal v nádražní restauraci, trochu s ním zacloumal a důrazně se zeptal:

„Jsou tito tví bývalí osadníci?“

„Asi jo,“ nerad přiznával Wiking. „Určitě jo.“

Ani se neodvážil odfouknout kšticí.

„Není tenhle kurník ten zajištěný nocleh v teplé horské chatě?“

„Už to tak bude,“ připustil Wiking.

Chapadlo povolil sevření a trpce poznamenal, že spící pořadající osada onemocněla velikášstvím nebo má smysl pro humor. A že si vzal letní spacák.

„Poslyšte,“ přerušil jim kamarádkou debatu Max. „Kde je ten třetí?“

Posvítí baterkou na nerozbalenou teletinu, ovšem zabalenou velmi nedbale.

„Měli by tu být tři vandráci,“ souhlasil Wiking. „Ale koukám, že místo Piškota je tu jen jeho tele.“

„Výborně!“ zajásal Max. „Víte, co to znamená?“

Nevěděli. Max jim to hned vysvětlil. Odhadl, že trojice v kurníku se opíjela z radosti nad blížícím se potlachem, až alkohol podryl jejich mladistvá vědomí. Dva osadníci si šli odpočinout do spacáků, zatímco třetí odešel neznámo kam.

„Nemusím vám říkat,“ rozváděl své úvahy Max, „jak takový odvažlivec dopadne ve skoro horském prostředí. Mohl někde klesnout

a prochladnout. Jistě jste si všimli, že zamrzají louže. Proto je nutné zorganizovat záchrannou výpravu. Je to naše povinnost.“

„Záchrannou výpravu?“ vyděsil se Berlot. „Vždyť je noc, a jsme sami se silami u konce!“

Max mu připomněl nově získané informace, že totiž trampové milují déšť, sníh a vítr, a jsou především nezmaři, což v Chapadlovi podnítilo touhu chytit ho pod krkem jako Wikinga, ale na Maxe si netroufal.

„Záchrannou výpravu ...“ opakoval Berlot. „Ty ses, Maxi, už nějaké záchranné výpravy zúčastnil?“

„Ano,“ odpověděl skromně Max. „Ve Vysokých Tatrách. Nesl jsem vedoucímu výpravy péřovku a cepín.“

Už neprotestovali.

Do záchranné skupiny byli zařazeni všichni přítomní muži, bez ohledu na míru statečnosti a nechuť k pohybu. Lenka byla pověřena setrvat na campu, rozdělat oheň a přichystat nějaké ležení pro zachráněného. Bála se zůstat sama s dvěma opilci, tak jí tam Max nechal Pinkyho. Jak usoudil, Pinky zastával ve své osadě místo nezbytného inteligenta, kreslicího do cancáků, rozesílajícího novoročenky a hledajícího spoje v jízdním řádu. Jelikož záchranná výprava vyžadovala muže drsné, odolné, nepřiliš přemýšlející, a taky nebylo třeba hledat vlakové spoje, byl Pinky ze záchranné výpravy osvobozen. Což mu ostatní záviděli.

„Lenko a Pinky, udržujte oheň,“ nařizoval Max. „Až přivlečeme zbloudilce, poskytnu mu odbornou pomoc.“

„Odbornou pomoc? Ty jsi, Maxi, saniták?“ divil se Chapadlo.

„Jsem pediatr.“

„No, nazdar,“ vyjekl Berlot, „kromě těch nápadů má ještě něco s nohama!“

„Pediatr znamená, můj nový kamaráde Berlote, že jsem dětský lékař.“

Max obdařil blednoucího Berlota laskavým úsměvem ve stylu „*pojd' sem, chlapečku, pan doktor ti dá injekci!*“ a potom velel, aby se záchranníci hotovili k odchodu.

Ještě napomenul Lenku a Pinkyho, aby pravidelně kontrolovali

stav spících mátoch v boudičce. Mohli by se udusit zvratky.

„Ale jak poznám, až se začnou dusit?“ namítl Pinky.

„Přestanou chrápat,“ poučoval Max a rozvazoval krosnu. „Když přestanou chrápat, podíváš se, jestli zvrací. V tom případě jim při tom budeš asistovat. Ale moc na to nemysli, aby pak zase oni neasistovali při zvracení tobě.“

Pinky byl druhý po Berlotovi, kdo v této dramatické chvíli bledl, ale potmě to nebylo vidět. Max vybídl účastníky záchranné výpravy, aby se seřadili, a vytáhl lano.

„Musíme se navázat. Jsme v horském prostředí, tak abyste se mi neztratili nebo se nezřítily do strmé doliny.“

„Ale Maxi, na Strážné hoře nejsou žádné doliny!“

„Nerad' odborníkovi! Kromě toho – máme málo světla.“

Lenka si nechala svoji baterku, aby si s Pinkym posvítily, než najdou dřevo a rozdělají oheň, Chapadlova svítla, jen když se s ní praštilo, a v Maxově bytné šajnovce docházela baterie. Ale kvůli takové maličkosti Maxe ani nenapadlo záchrannou výpravu odvolat. Max předvedl, jak se mají záchranáři navázat na lano, a hotovil se k akci.

„Maxi,“ kňučel Wiking, „tohle přece není žádné horské prostředí, vždyť je to jen takový velký kopec. Víš, takový kopeček na sáňkování bez těch strmých dolin. Akorát je takovej dlouhej.“

„Nepodceňuj terén. Nikdy nepodceňuj terén,“ umlčel ho Max a za velel:

„Vpřed!“

Šajnovka se rozzářila, a výprava vykročila ve stopách jejího světla. Pod bludným balvanem zatočila ostře k severu.

„Maxi,“ protestoval Wiking, klopýtající na laně jako poslední, „my jsme na tuhle stranu nikdy nechodili, tady Piškot nebude. Musíme hledat jižně!“

„Maxi,“ přidal se Chapadlo, „tahle hora má podle mapy na délku čtrnáct kilometrů, a na šířku šest kilometrů. Jak chceš v noci někoho najít?“

Ze tmy zaburácel Maxův bohatýrský hlas:

„Nekecejte mi do akce! Já musím vědět, kde, koho a jak hledat. Já jsem vedoucí výpravy! Vždycky jsem chtěl být vedoucím výpravy, ale

v Tatrách mě k tomu nepustili. Tak mlčte a šlapte. Kdo chce něco říct, požádá o dovolení. Pokračujeme!“

Už nedutali. Čekala je hrozná cesta, ještě horší, než když stoupali nahoru. Potáceli se připoutáni k lanu, které je nutilo vláčet se za Maxem přes kamení a křoví hlouběji do lesů, kupředu za svítícím kuželem Maxovy baterky. Maxe smířilo, že záchranáři ztichli, a aby odpoutal jejich pozornost od strastiplného pochodování, začal jim vysvětlovat systém signálů volajících o pomoc. Šestkrát za minutu akusticky nebo světelně.

„Jak - akusticky?“ zajímal se Wiking.

„To znamená, že se řve.“

„Piškot umí rvát, ale nevím, jestli umí minuty.“

Max řekl, že může tedy počítat do deseti a pak zařvat, načež Wiking opáčil, že Piškot jistě o podobných signálech nemá ani potuchy. Na to Max tvrdě pravil, že kdo se pohybuje v horském prostředí, jako je tento kopec na sánkování, musí se o to zajímat. V poučném rozhovoru jim prodírání nočním lesem hezky ubíhalo. Bylo před půlnocí, když Berlot zaúpěl a zvolal do tmy:

„Maxi, můžu něco říct?“

„Můžeš,“ svolila tma Maxovým hlasem.

„Maxi, já musím!“

„Prosím, zastavíme se.“

Výprava zarazila pochod. Krčila se ve větru, dýchala do prokřehlých dlaní a poslušně čekala, co bude.

„Maxi,“ ozval se nešťastně Berlot, „já musím na velkou!“

„No, tak dělej, já zhasnu.“

„Takhle nemůžu, musím do ústraní. Jinak to nepůjde!“

„Zamítá se!“ zařval Max. „Zamítá se! Jsme v záchranné akci, odpovědní za lidský život, alespoň doufám, a ty chceš do ústraní? Odpoutat se od lana, abychom pak zachraňovali i tebe? Zamítá se!“

„Já to už nevydržím,“ plakal Berlot.

Vzadu se jásavě ozval Wiking.

„Maxi, můžu říct, že mám provázek? Přivážeme Berlota na provázek, a poodejde si.“

S nadějí čekali, co Max odpoví.

„Tak dobře,“ neochotně svolila tma. „Ale bude dávat signály, abychom věděli, kde se nachází.“

Urychleně návrh uskutečnili. Berlot si provázek omotal kolem knoflíku maskáče a zmizel v temnotě. Uslyšeli praskot a lámání větví, ale ozval se Berlotův uklidňující hlas, že jen narazil na polom.

Za chvíli bylo všechno v pořádku, a Berlot se po provázku poslušně vrátil k výpravě. Prodírali se lesem dál, až Maxova baterka zeslábla a zhasla docela.

„Došla baterie!“ hlásil Max. „Další postup bude bez světla.“

„Maxi,“ zaúpěl Chapadlo, „můžu říct, že se bojím?“

„Nemáš čeho, všichni jsme ve stejné situaci. Buď především nezmar!“

Výprava, vlečená neúprosným lanem, postupovala tmou, kamením, kličkovala mezi stromy, stáčela se tam a sem. Nikdo se neodvážil zeptat, co to kroužení znamená. Pod Wikingem brzy začala únavou podklesávat kolena.

„Maxi,“ zavolal slabým hlasem, „smím se na něco zeptat?“

„Ptej se,“ svolil druhý konec lana.

„Maxi, může se stát, že záchranná výprava ztratí sílu někoho zachraňovat?“

„Může.“

„A Maxi, co se v tom případě dělá?“

„Záchranná výprava ponechá zachraňovaného jeho osudu a zachraňuje sama sebe.“

„A Maxi,“ ptal se s viditelnou úlevou Wiking, „poznáš ten správný okamžik, kdy se záchranná výprava mění na zachraňovanou?“

„Poznám,“ řekl nevzrušeně horolezec. Wiking zklamaně zmlkl.

Klesali po svahu do vysokého smrkového lesa, a tma ještě zhoustla. Náhle Max zarazil výpravu.

„Nehýbejte se,“ varoval, „instinkt mi říká, že někde pod námi je hlubina. Wikingu!“

Wiking se tence ozval.

„Poslyš, Wikingu, pomalu pojd' po laně ke mně, ale ani o krok dál. Mám pocit, že stojím na kraji propasti. Nevíš, jestli na téhle straně hory je nějaká strž, stěna nebo lom?“

„Lom tu někde je,“ připustil Wiking. „Těžily se tu polodrahokamy. Acháty, jaspisy, a tak.“

„Výborně!“ pravil Max. „Zřejmě stojíme na jeho okraji. Ten světlejší pás proti nám je obzor. Musíme tu počkat do rána.“

Chapadlo nevěřil svým uším.

„To máme stát na místě a čekat, až se rozední?“

„Samozřejmě,“ potvrdil Max. „Horolezci tahle čekávají na štítech celé noci.“

„Maxi, prosím tě,“ žadonil Wiking, „je teď ten správný okamžik, kdy budeme zachraňovat sami sebe?“

„Není,“ řekl neoblomný Max. „Vydržíme do rána. Akce stále pokračuje.“

Zůstali stát a nehýbali se. Opíral se do nich vítr, občas je posypala sprška sněhu. Berlota začalo škrábat v krku, neboť byl citlivý na mandle. Chapadlo malomyslně. V duchu si odhadl, že než v listopadu začne svítat, bude muset napočítat nejmín do osmnácti tisíc.

Jedna, dvě, tři, čtyři...

Wikingovo nezkušené mládí se po chvíli čekání vzepřelo autoritě. Wiking tajně opustil lano a začal tiše pátrat, co je to pod Maxem za hloubku. Když do ní padal, šustila suchá tráva a šramotily kamínky.

„Neposlechl, a je dole,“ oznámil Max výpravě. „Teď musíme určit, kdo potřebuje rychlejší zásah - jestli mrznoucí Piškot, nebo zřícený Wiking.“

„Prosím tě, Maxi, zasahuj!“ kňučeli svorně Berlot s Chapadlem.

„Budete mě jistit,“ rozhodl Max. „Polezu pro něj poslepu dolů. Lano navažte ještě na dva pevné stromy pro případ, že byste mě neudrželi. No, a pak bych potřeboval solidní rentgen, nějakou sádrovnu a dvě hezké sestřičky.“

„Vzpamatuj se, Maxi!“ vykřikl Berlot. „Na co zrovna teď potřebuješ holky?“

„Přece aby Wikinga držely, až ho budu sádrovat!“ odpověděl udiveně Max.

„Mně nemusí nikdo držet, já jsem statečnej,“ ozval se v blízkosti Wikingův hlas. „Stojím pod vámi v příkopě, a teče mi do bot. Sestupte dolů, ale opatrně. Měl jsi pravdu, Maxi, ten příkop je hrozně hlubokej.“

A taky to klouže. Našel jsem asfaltku.“

Max vztáhl ruku před sebe a cítil, jak se mu dlaň zabořila do něčeho vlasatého. Byla to Wikingova hlava s čupřinou.

„Fuj, to jsem se lek,“ ulevil si Max.

Slezli do příkopu a odtud na asfaltku, kde poskakoval Wiking v naději, že se mu voda z bot vyšplouchá sama.

Asfaltka je užoučká, vede vysokým lesem, a nahoře je vidět pruh oblohy s letícími cáry černých mraků. Světlý pás, který Max předtím považoval za obzor, je mýtiny vzadu v lese, kde se na trávě drží sníh.

„Kudy teď, Maxi?“ zeptal se Wiking. „Pořád si myslíš, že Piškota najdeme?“

„Narazíme na něj do nejdříve,“ řekl neochvějně horolezec. „Dáme se vlevo. Na lano se už vázat nemusíte.“

Maxova jistota byla obdivuhodná. Proto je nepřekvapilo, když se v zatáčce asfaltky vynořily tmavé postavy, a jedna z nich, malá a hubená, se oddělila a chvátala blíž s úpěnlivým voláním:

„Ahoj, kamarádi, jestli jdete na náš potlach, tak já jsem spojka!“

Byl to ztracený Piškot.

Chování členů záchranné výpravy při setkání se zachraňovaným bylo z psychologického hlediska zajímavé. Max stál se založenýma rukama a zachovával skromné mlčení triumfujícího znalce. Wiking říkal něco o pitomečcích, ale nebylo jasné, koho tím myslí. Berlot sípěl „to je moc dobře, že je Piškot živý a zdravý“, a Chapadlo jásavě navrhl, aby pro spojku uspořádali kravatový večírek, když je lano po ruce a kolem plno stromů.

Za nešťastným Piškotem se potáceli Kamarádi Dračích skal. Zachránce překvapilo, že se s nimi znovu setkávají, ale šerif hořce pravil, že při cestě do svítící vesnice potkali bloudící spojku a nechali se umluvit, že každou chvíli najdou tlachoviště s hřejivým mohutným ohněm.

„Motáme se tou prokletou horou celou noc,“ pokračoval šerif. „Kdykoli jsme to chtěli zabalit, tak nám tenhle zatracenej spojovník nedal pokoj, že prý by se na něj osadníci zlobili, kdyby nepřived nikoho na potlach. Ještě že jsme vás potkali. Teď už to s vámi vezmem rovnou na camp a zalezem do spacáků.“

„To těžko,“ řekl mrazivě Wiking. „My jsme záchranná výprava, která bude zachraňovat sama sebe. Taky bloudíme. Piškot neví, kde jste, já nevím, kde jsme, a Max si z nás dělá legraci. Vy máte spacáky, ale my budeme stát jako troubové do rána na asfaltce. Trampingu zdar, a přeju dobrou noc!“

Všichni zděšeně naslouchali, Piškot stál tiše opodál a posmrkával. Max řekl:

„Co to plácáš, Wikingu? Teď to natáhnem, a za chvíli jsme u Lenky.“

„Kudy natáhnem?“ zavyl Wiking. „Copak si tu motanici lesem pamatuješ?“

„Jistěže si ji pamatuju. My horolezci vždycky známe přesný popis cesty,“ odvětil Max hlasem, v němž znělo podivení i pobavení zároveň. „Není nic snadnějšího. Sleduj mě Wikingu: zhruba po pětistech krocích odbočíme vpravo přes příkop do smrkové houštiny, potom půjdeme příkrým svahem mírně vlevo do kouta borového lesa, koutem na hranu, kterou přetraverzujeme na suťový svah mírně k jihovýchodu, na konci suťového svahu vyrazíme vysokým porostem přímo k jihu, zhruba po třech délkách lana je exponovaný terén v hustém křoví, následuje borůvkový práh s vklíněným balvanem, který objdeme zleva a polezeme dál. Pravou stranou mělkým komínem, což je vyschlý potok, který po stodvaceti metrech přejde v plotnový zářez listnáčů, jenž se dále rozšiřuje. Mineme žebro řady vysázených jedlí a podle nich se dostaneme do dubového kotle, z něho spárou udupané pěšinky přímo k západu až k Berlotovu polomu, tam si dáme pozor kam šlapeme, po dvou lanových délkách to vezmeme sokolíkem k mlází, potom následuje výšvih na markantní převis kamenité stráně, pozor, tady to bude mokré a omšelé, přetraverzujeme zpět k jihovýchodu, po tisícipětistech metrech se stočíme k jihu usilovným pochodem, a od štítového bloku skupiny smrků směrem k jihozápadu zbudou čtyři délky - a jsme na campu.“

Šerif Kamarádů Dračích skal naslouchal klidnému a zasvěcenému výkladu stejně užasle jako ostatní, ale jako první se vzpamatoval a řekl:

„Nerozumím ti ani slovo, kamaráde, ale důvěřuju ti. Ved' nás!“

Kolona se dala do pohybu. Když přelézali příkop, vítr přestal řádit, a začalo hustě sněžit. Kamarádi Dračích skal měli poslední blikající baterku, tak Max vyndal lano, aby se mu neztratili. Kráčeli tmou a sněhem odhodlaně, jenom s malým belháním, a prošli celý terén, který jim horolezec barvitě popsal. Za necelé dvě hodiny se přiblížili k tlachovišti a zahlédli odlesk ohně. Mezitím studená fronta přešla, přestalo sněžit, a nebe se rozevřelo. Přímo před nimi se rozzářily hvězdy Orionu, jako baterky věnované trampům pro putování listopadovou nocí.

Romantika ohnivých plamenů rostoucích z temných stínů lesa a křehkost hvězd, planoucích z vesmíru, putovníky dojala. Max položil svou tlapu Wikingovi na útlá záda a srdečně ho poplácal, čímž mu způsobil bolestivou modřinu, a Wiking po zbytek vandru musel nosit tele frajersky na jednom rameni.

„Tak co,“ ptal se Max, „už se nebojíš, že netrefíme?“

„Už ne,“ pravil s pohnutím Wiking. „Ale nemůžu pochopit, jak jsi věděl, že najdeme Piškota přesně tam, kde jsme ho našli.“

Max se tajuplně pousmál a řekl:

„Když si koupíš pohlednici Strážné hory, uvidíš ji jenom ze severu - je z té strany hezčí. Ale na zvadle byla hora nakreslena z jihu, a obrázek nesl Piškotovo jméno. Z toho jsem usoudil, že Piškot na severní straně nikdy nebyl, znal horu od jihu, z té cesty od nádraží. I kdyby se opil se svými podařenými kamarády a kdyby někde klesl, když šel jako spojka k vlaku, museli bychom na něj na jižní straně narazit. Napadlo mě, že se mohl zamotat v tom nepřehledném mlází pod campem, a místo na jih zamířil na sever. A v domnění, že jde pro nás na nádraží, zabloudil na opačných svazích hory. Tak jsem vedl záchrannou výpravu na severní úbočí, ale zrcadlově - prostě přesně obráceně, než jak jsi nás vedl ty. Už tomu rozumíš?“

„Ne,“ odpověděl Wiking.

Berlot je poslouchal a chraptěl Chapadlovi, že Max je vlastně báječněj chlapík, a možná, že by se na něj měli přilepit, protože s pediatrem, orientačním géniem a pochodujícím kombajnem by si troufl vstoupit i na území kolem Fort Drabes a hospody Na Vyhlídce.

„To uděláme, a budeme mu říkat Max Buldozer,“ šeptem navrhl

Chapadlo, a spiklenecky se smáli.

Na campu je čekalo příjemné překvapení. Nejen že uprostřed planul velký táborák z toho, co bylo připraveno na potlach, ale z blízkého vyvráceného smrku nařezal Pinky větve, z usáren vybalil igelity a postavil pro všechny bejvák jako cirkusový stan, útulný a za větrem. Přitom si shraboval kdejakou sněhovou vločku, až měl hezkou, jak říkal „prvosněhovou“ kouli, chlubil se s ní, pojmenoval ji Kačenka, a důvěrně sděloval, že s ní má tajné úmysly.

Nocležníci v boudě se nacházeli ve stejném stavu, v jakém je výprava opustila. Nevzbudili se, ani když je záchranáři za svitu poslední baterky předváděli pro pobavení členů T.O. Kamarádi Dračích skal.

U ohně měla Lenka připraveny ešusy s čajem a horkou polévkou z konzervy. Kamarádi Dračích skal se zotavili, sáhli do pouzder pro kytary, a potlach začal. Chapadlo byl rád, že záchrannou výpravu přežil, a začal vymýšlet nemožné soutěže a veselá vyprávění. Max popíjel z plecháčku čaj s rumem, a oči se mu v široké tváři leskly spokojeností. Jenom Berlot se neodvážil promluvit, aby Max nepoznal, že ho bolí v krku, a na místě mu nevyrvál mandle cepínem, jak se v obavách svěřil kamarádům.

Noc na Strážné hoře minula, Orion se přesunul nad temné pohoří na obzoru, a potlach byl v nejlepším. Wiking se spřátelil se šerifem T.O. Kamarádi Dračích skal a opatrně se vyptával, jaké mají v osadě tresty za nedbalost při ztrátě domovenky.

Pravidelné chrápání v boudě nečekaně přestalo. Zapraskala prkna, a po chvíli vylezla postava navlečená do svetrů a šál.

Všechno ztichlo.

Postava se pomačkanou tváří rozhlédla po kruhu tlachovníků, vrazila ruce do kapes a vrzavým hlasem řekla:

„To jsme si teda pozvali pěkný kamarády. Klidně si přijedete na náš potlach, topíte naším dřívím, děláte si vlastní program, a ani se nenamáháte nás probudit, abysme mohli náš oheň aspoň zahájit. To je teda sprostý.“

Tlachovníci nebyli mocni slova.

Ani jindy pohotový Chapadlo se nezmohl na prosazování kravatového večírku.

Jen Pinky bez váhání vzal prvosněhovou kouli a s výkřikem „sežer si svůj potlach, kamaráde!“ ji mrštil.

Když Kačenka zasahovala cíl a tříštila se o pomačkaný obličej zpátky do sněhových vloček, všiml si Chapadlo, že se na to Max se zalíbením dívá, naklání se k Lence a hlasem bohatýra říká:

„Je to, Lenko, dobrý na tom trampu. Je to opravdu dobrý!“

DOBŘE DOMLUVENEJ VANDR

Dobře domluveného vandru se zúčastnili:

Honda, který si nechal narůst plnovous, aby v šestnácti vypadal na čtyřicet

Houkavej Johnny, potrhlý učeň, co si po dvou pivech myslí, že je lokomotiva

šerif Frenk, který všechno zavinil

a Stormy Parkeťák, kovboj, zálesák a vůbec správný westman

Stormy postával ve dvoraně jednoho pražského nádraží a myslel si, že tam zůstane navěky. Velká ručička nad jeho hlavou každou minutu s drcnutím poskočila, a Stormy k ní vzhlížel často a smutně. Honda nešel. Do odjezdu vlaku zbývalo několik poskočení velké ručičky, když se v nádražní hale objevil zarostlý mládenec s teletem a kytarou, vyzbrojený na výpravu za dobrodružstvím. Při každém kroku za sebou tahal příliš volné kanady, a pod paží nesl bochník chleba. Stormy mu vyběhl vstříc:

„Hondo, co s tím pecnem?“

Mládenec se širokým úsměvem volal „Ahoj, parde, to jsem rád, že jedu na vandr!“ a oznámil, že bochník je jediné jídlo, které bere s sebou. Koupil ho cestou na nádraží. Pak se rozhlédl a zeptal se:

„Kde je Houkavej? Ještě nepřišel?“

„Ten přišel před námi, ale je v hospodě a nemůžu s ním hnout. Musíš mi pomoci!“

Honda zvedl oči na hodiny a zaúpěl. Pokud chtěli stihnout vlak, byl čas vzít restauraci rychlým útokem. Což učinili. Houkavej Johnny byl schován pod věšákem, hlavu opřenou v dlaních. Světlá patka mu visela přes nos a dotýkala se nedopité sklenice červené limonády. Honda s ním zacloumal. Johnny zvedl nepřítomný pohled:

„Pane mistr, už mě zasejc hledáte?“

Honda a Stormy se na sebe podívali, ale neztratili hlavu. Honda popadl Johnyho kolem pasu, Stormy se sklonil pro odrané tele, které se válelo pod věšákem. Trčel z něho osleplý igelit na všechny strany. Obtíženi kamarádem, bágly a kytarou pádili po nástupišti k soupravě, která se každou chvíli měla dát do pohybu. Honda hulákal na celé nádraží:

„Neboj se, Jeniku, on tě ten žlučníkovéj záchvat přejde. Vedu tě k lékaři!“

U posledního patráku rozrazili dveře a vysadili Johnyho na schody. Hondovi se přitom skutálel pecen na koleje. Než ho sebral, svezl se mu Johny zpátky.

„Tam nemůžu, pane mistr, nemá to zábradlí. Myslete na předpisy!“ zoufal si Johny. Div si nepřekous jazyk, jak ho kamarádi nešetrně postrčili dovnitř. Dveře za nimi zapadly, na peróně to hvízdlo a vlak se rozjel.

Ve vlaku Stormy s Hondou natahali telata a žracáky do kouta za WC. Pak se vrátili pro Johnyho, který se na podlaze vagonu schoulil do klubíčka a usnul. Vzali ho a usadili na jeho tele tak, aby nepadal do stran. Prostě ho opřeli o mřížku topení. Tak bylo od Johnyho pokoj, jen vlasatá plavá hlava se kymácela v rytmu drncání kolejí. Ukládací akci sledovali spolucestující, pokukující z nitra vagónu, s jistým nesouhlasem. Honda vyhrabal ze žracáku odrbaný sešitek, držící v deskách díky zavařovací gumičce, a řekl:

„Mám chuť napsat básničku. Johny mě právě inspiroval. První verš už mám, poslouvej:

V kolejích, v pražcích

hlídá moje kroky

rezavá tráva.

Kvete ve štěrku.

Žárlivá, zlostná

na dlouhý těžký vlaky

před nimi skryla

zlatou ještěrku.“

Stormy pokrčil rameny:

„Mně by to nenapadlo. Johnny a ještěrka! Proč ne Johnny a vopice?“

Honda se urazil, a tak ztichli. Čtyřhodinová jízda s přestupováním v okresním městě proběhla klidně. Pouze byli seřváni průvodčím, protože neměli jízdenky. Johnny se probudil a žádal učňovskou slevu. Johnnyho vstup na scénu průvodčího podivně oblomil, a ten raději odešel. Odchod možná uspíšila Johnnyho poznámka:

„Ještě chvíli, muži, a budu zvracet. Mám žlučnickovej záchvat a jedu k lékaři. Kamarádi potvrdí.“

Nakonec si Johnny vzpomněl, že je lokomotiva, a jeho radostné „hú, hú!“ pozdravovalo z okna vlaku ubíhající krajinu.

Když vystupovali, byla noc. Světla motoráku dohasla v zatačce, a zůstali sami v temné krajině, cizí a mlčící, rozložené do široka od obzoru k obzoru. Na západě byl ten obzor světlejší, táhl se tam pruh mraků v barvě zářivé mědi, ale o to víc vynikly černé siluety kopců před ním. Tři trampové tedy stáli nad hromádkou zavazadel a tetelili se chladem v tenkých vojenských batlech.

„Tak, Johnny,“ s nadějí řekl Honda, „kde je šerif Frenk?“

Johnny už vypadal střízlivě, ale určitá nazelenalost mu ve tváři zůstala. Rozhlédl se po zastávce, to je po několika rozbitých lavičkách, nesvítící lampě a tmavé cihlové boudě bez oken. Byl nejistý.

„Kde to jsme?“

„Na šesté stanici,“ namítl Honda. „Říkal jsi, že máme jet šest stanic.“

„Ale tady není hospoda – já mám s Frenkem domluvený, že nás bude čekat v hospodě u zastávky. My jsme asi měli vystoupit jinde. Ale domluvený to bylo dobře.“

Stáli ve tmě, a Honda řekl, že tohle je Johnnymu podobný.

„Johnny, nemoh bys aspoň jednou přijít na nádraží střízlivej?“

„Mistr měl narozeniny,“ hájil se Johnny. „Já jsem měl dvě piva a limonádu. Mně ta limonáda chutnala podezřele, to je pravda, ale když mistr měl ty narozeniny... Tak co jsem měl dělat?“

Stormy se rozesmál:

„Napiš, Hondo, báseň: co bylo v té limonádě – vodka nebo slivovice?“

Honda se urazil a o to rázněji se opřel do Johnnyho:

„Johnny, teď myslí – kde to jsme?“

„Já nevím. Jak se tak rozhlížím, asi se to nějak popletlo – šerif řekl, ať jedeme šest stanic a vystoupíme.“

„Ať jedeme šest stanic a sedmou vystoupíme?“

Stáli a dívali se na sebe. Stormyho přešel smích.

„Aha, tak to bude tím,“ připustil Johnny, „že jsme měli vystoupit až sedmou stanicí. Frenk nás zabije.“

„Proč jsme jeli zrovna sem, ani nevíme kam?“

„Frenk něco říkal, že potřebuje naši pomoc. Chystá prej odvetu a každá ruka mstitele se mu hodí.“

„Mstitele?“

„Zažijeme prej krvavou vendetu nebo co.“

Víc už kamarádi z Johnnyho nedostali. Tak se chvíli dohadovali, ale stejně zbylo jedno – rozebrat hromádku zavazadel a vyrazit vpřed.

„Půjdeme podle trati a do té další zastávky dojdeme pěšky,“ přišel Stormy s jediným možným návrhem. „Nemůže to být daleko, vždyť je to jedna stanice. Tak půjdeme?“

„Kudy? Po kolejích?“

„Tady je nějaká cesta. Asi zkratka. Máme někdo baterku?“

„Nemáme. Baterku nosí Frenk.“

* * *

„A máme aspoň sirky? Stormy, máš u sebe sirky?“ ptal se Honda, když ve dvě hodiny v noci skončilo dlouhé trmácení podle trati, kterou ztráceli a zase nalézali. Sedmou zastávku nenašli. Mnohokrát chtěli padnout na koleje, až nakonec zvolili za své ležení zapadlé místo v pusté rokli kousek od trati, kde Honda požádal o zápalky, aby rozdělal oheň. V rokli byla dokonalá tma, a ve stráni nahoře něco šustilo.

„Kdyby aspoň nebylo zataženo, bude pršet,“ posteskl si Stormy.

Honda nahrabal klacíky a nesmělý plamínek ukázal písečný plácek, jehož okraje okupovaly kopřivy a ostružiny. Uprostřed plácku tvořilo několik kamenů provizorní ohniště, podle papírků od cukroví v popelu to byl pozůstatek náhodných výletníků.

„Tady je to pěkný, to se mi líbí,“ prohlásil Johnny. Pohodil tele

k ohništi a s bovíjákem v ruce se vrhl na Hondův pecen.

„Co máš s sebou k jídlu, Johnny?“

Johnny řekl, že nic. Stormy měl paštiku a jablka. Honda prohlásil:

„Vodou musíme šetřit, žádnou nemáme. Napijeme se jablek.“

Johnny vybaloval spacák. Najednou se zahleděl do tmy.

„Nemůžu si pomoci, na mě ta limonáda od mistra zase leze. Slyším hudbu.“

Honda chtěl něco trefného poznamenat, ale Stormy ho zarazil. Mlčeli a poslouchali, ale v rokli bylo ticho, jaké bývá před deštěm.

„To se ti jen zdálo,“ řekl Honda, ale Stormy už byl na nohou. Přidržel se skalní stěny a probíjel se porostem do nitra rokle. Postupoval tak dlouho, až se skalní stěna stočila do soutěsky, v níž planul oheň a byly slyšet hlasy. Nacházel se tam další camp.

„Kdo tam je?“ dýchl Stormymu do zad Honda, který se plížil ním. Opatrně se dostali za hranu skalní stěny. Tam uviděli stíny u ohně, a uslyšeli drnkání strun a dívčí zpěv. Trochu rozječený, ale příjemný hlásek zřetelně zpíval:

Křídla ptáků šumí

Píseň o cestách

Dálce plné vůní

Do vlasů vítr sáh

„To znám, to je sint’árna,“ zašeptal znalec Honda. „Jestli chceš, klidně ti to zazpívám.“

„Tak jo, ale jen takovým hlasem.“

Obrátili se a vraceli se zpátky na svůj flek, opatrně krok za krokem. Po kopřivách se strašidelně míhaly odlesky ohně, a Johnny už spal.

* * *

Ráno drobně a vytrvale pršelo. Chtěli vyskočit za svítání ze spacáků a pokračovat v hledání šerifa, ale déšť je ukolébal. Spali dál. Když před polednem vstávali, mlhy se rozplynuly. Do rokle nesměle nakuovalo sluníčko.

Opékali si nad ohněm Hondův chleba a četli si jeho novou báseň. Jmenovalo se to „Jitřní déšť“ a mělo to tři sloky. Verše obšírně popisovaly Hondovy pocity krátce poté, co se probudil a zjistil, že prší. Mlhu válející se v dubových větvích nazval „*potrhaným závojem uplakané víly*“, úkryt v kopřivách „*zmoklým domovem s maskovací střechou*“ a teplo spacáku pro něho bylo „*doupětem lišky ve vysoké trávě*“.

Básnička se líbila, jen Johnny si postavil hlavu, že nechce spát u lišek. Žádal, aby byl co nejdříve přestěhován k jezevcům.

Netrpěli nedostatkem vody, protože brzy ráno, když ještě spali, přešli kolem cizí trampové a Johnymu, který se náhodou probudil, poradili kde hledat pramen. Taký mu darovali na vodu plecháček, protože stejně jako baterku a sirky nosil feldflašku jen šerif Frenk.

„Rozčilovali se na mě, že jsme tu udělali binec,“ postěžoval si Johnny. „Abysme to prej koukali uklidit. Použili na mou osobu slovo *takytramp*.“

Honda se zastyděl a řekl, že kdyby Stormy s Johnym po sobě trochu uklízeli, bylo by na plácku čisto. Johnny se bránil tím, že okázale kopal do šlupek z jablka, které Honda nechal válet u ohniště. Papírky od cukroví omyté deštěm z ohniště pěkně svítily. Stormy se zajímal o něco jiného. Zeptal se Johnyho, jestli nešla kolem kopřivového plácku holka s kytarou.

„Myslíš, že to byli ti ze soutěsky?“ pochyboval Honda.

„Určitě ano.“

„Tak tedy, Johnny. Byla s nim holka?“

„Byla.“

„Jak vypadala?“

„Normálně.“

„Johnny, neplácej! Copak na ní nebylo nic, čeho by sis všimnul?“

„Ale jo,“ připustil Johnny. „Ta holka byla samá piha. Na nose.“

* * *

V pohostinství u nádraží na sedmé stanici šerif Frenk nebyl. Když se po něm ptali: „Takovej tlouštík s brejlema? V čundráckým mantlu.“

Neviděl jste ho, pane vrchní?“, bylo jim řečeno, že takový tu sice byl, ale se zavírací hodinou vypadl z výčepu neznámo kam.

Frenkovi osadníci padali hlady, tak si v hospodě koupili dvě porce trvanlivého salámu. Na třetí už neměli, protože Honda peníze zabavil pro jízdenky na zpáteční cestu. Nechtěl, jak zdůraznil, znovu zažít dobrodružství vyhazování z vlaku na každé stanici, když se jede v neděli večer domů přes sto kiláků a ráno se musí do školy.

Obědvali na rozpadlé terase u kolejí. Honda snědl jednu porci salámu společně s venkovským voříškem, který měl vlhké oddané oči, a tlustou husou, která nenasytně natahovala dlouhý bílý krk a cpala se kolečky salámu jako nezavřená. Druhou porci snědli Johnny a Stormy napůl a posmívali se Hondovi pro jeho strážníky. Johnny si pak za hrstičku drobných mincí koupil v hospodě cukrové věnečky, a husa se za ním kolíbala tak dlouho, až je všechny snědla. Když viděla, že ti tři už nemají co dát, zaplácala křídly a odkráčela do keřů. Voříšek šlechetné dárce vyprovodil na silnici a pak odběhl taky.

Johnny svlékl králičí vestu a přehodil ji přes tele, čímž cudně zakryl vyčuhující igelit. Honda řekl, že teď, najedení a zlenivělí, by nemuseli hledat Frenka po okolních hospodách, aby mu byli nápomocní při oné krvavé vendetě. Vzpomněl si, že v okolí byl kdysi na puťáku a zná jisté místo, kde tábořili, závodili, hráli různé tábornické hry a opékali vuřty. Je tam příhodný velký camp, nízká předskalí a oblázkový potok plný tůní a užovek.

„Nepotáhmem se tam celou noc?“

Honda zavrtěl hlavou a řekl, že je to jen skok. Ale dodal, že pro sedmimílové boty. Šli tedy hledat trampský ráj, i když Stormyho trápi lo svědomí a loudil z Johnnyho podrobnosti o Frenkově záměru – představa, že by šerifovi nepomohli, kdyby toho potřeboval, byla pro jeho útlou kamarádkou duši nesnesitelná.

„Já nic nevím,“ bránil se Johnny. „Šerif chystá pomstu, protože ho nějaká osada strčila do potoka a musel sušit. Dvakrát.“

Honda se zastavil.

„Frenka někdo dvakrát hodil do vody? A proč?“

Johnny nevěděl.

„Frenk se o tom nezmínil. Jen že si tu urážku všichni šeredně od-

skáčou, a tak že potřebuje naše silné paže. Pak ho volal mistr, aby nekafral a šel makat.“

„Nic nenaznačil?“

„Vůbec nic.“

Stormyho útlou duši to nesklidnilo. Musel na šerifa myslet. Hlavně na to, že další noc budou bez osadní baterky.

* * *

Když se dost natrmáceli z kopce na kopec, zavedl je Honda do hlubokého skalního údolí a řekl, že tady už to je. Johnny vyslovil naději, že si na tom fleku opečou krajíčky chleba. Měl hlad, a z Hondova pecnu zbývala sotva půlka.

Jak Honda předpověděl, ve skalním údolí se před nimi otevřela travnatá loučka lemovaná oblázkovou bystřinou. Ale nebyli tam první. Na loučce je pořádán potlach. Uprostřed voní dřevem vzorně poskládaná hranice, kolem ní se hemží potlachový nárůdek, a vzadu mezi stromy se bělají stříšky igelitů. Na stožárku u hranice se ve větru vlní vlajka Spojených osad, a pod ní řádka osadních vlaječek. Mezi hloučky pobíhá nápadný zrzavec v rozšněrovaných kanadách, v rukou drží sešitek a zapisuje do soutěží. Opodál sedí tři kytaristé a zběsile třískají do strun. Jeden vyklepává pádící rytmus do ozvučné desky, druhý má pod krkem připevněnou foukací harmoniku.

Na břehu bystřiny roztáčí bosý vlasatý tramp širokou ladnou krinolínu. Opodál se povaluje jeho pomačkaná košile a batl, na jehož rukávech jsou našity čtyři domovenky. V uctivé vzdálenosti od letícího lasa postávají přihlížející kamarádi. Sotva krinolína klesla do písku, chopil se jí jeden snaživec a po nemotorných pokusech se do ní zamotal. Stejně dopadl i džínovatý vzteklý mrňous, který marně mával práskačkou do nebe a pokaždé to odnesl.

U planoucího ohniště stranou od hranice urovnává rudolící blondýnka zuhelnatělá polínka a oblékla na to starou koženou rukavičku. V ešusu se vaří polévka a převalují se v ní houby a nudličky. Jiná trampka, kolem dokola ověšená jelenicovými třásněmi, posunuje špičkou nože na zčernalé pánvičce kostičku tuku a hledá ve žracáku

lžíci. U ohniště jsou opřeny skleničky se solí a kořením. Stormy se při pohledu na bublající ešus zhroutil hlady a s velkou nadějí v hlase řekl:

„Co kdybysme si přisedli? Třeba nebude vadit, že nejsme zvaný.“

Znenadání před nimi stanul statný tramp, popadl Hondu za rukáv, aby lépe viděl jeho domovenku a zvolal:

„Heleďme se, T.O. Gold River! Jsou tady! Pojd'te mi pomoci!“

Přiběhl k nim bledý dlouhán, na khaki košili se lesknou dvě šerifské hvězdy, setřel trojici zlým pohledem a zařval:

„Moment!“

Pak se otočil dozadu, kde ho dobíhal sporý mládenec v kožené vestičce a s indiánskou čelenkou.

„Vždyť vypadaj jinak! Jsou to vopravdu voni?“

Indián energicky zavrtěl hlavou, a něco vysvětloval.

Honda začal ustupovat a polohlasem prohodil, že nebudou překážet. Ale šerif mu položil tlapu na rameno a s líčenou srdečností ho vlekl na tlachoviště:

„I jen tu zůstaňte, všichni jsme trampové, tak co byste překáželi?“

Stormy a Johnny šli za nimi skoro nedobrovolně a tvářili se, jakoby je tahali za vlasy. Celé tlachoviště se po nich otáčelo, někdo vyjel:

„Už je mají!“

Odvedli je do koutka pod voštinovou skalku. K nim se ihned nenuceně připojili dva kamarádi.

„Nekoukejte na nás jako na zloděje dobytka!“ ohradil se Honda.

„Máš postřeh,“ chválil neznámý kamarád a bez úsměvu dodal: „My dva jsme tu proto, aby vás nenapadlo jít pryč. Tedy předčasně, protože potok čeká.“

Honda otevřel pusu, ale nevydal ani hlásku. Stormy smutně poznamenal:

„Já mám takový divný tušení, že se dneska s Frenkem přece jen setkáme.“

Johnny se skrčil za záda kamarádů. V očích měl výraz, jakoby si na něco vzpomněl. Jakoby si vzpomněl na název osady, která potupně podvkrátě svrhla nešťastníka Frenka do studených hlubin oblázkového potůčku.

Pod skalku přišli tři šerifové. Ustaraný bledý dlouhán začal:

„Helejte, než začneme mluvit, měli bychom se seznámit.“

A představil se jako marshal Macek, šerif T.O. Jižanská vlajka. Indián s členkou byl Psí huba, slavný náčelník neméně proslulé osady Rudá tvář, a poslední šerif, z osady T.O. Severní západ, zůstal vzadu a nemluvil.

„Podívejte kluci, my proti vám nic nemáme. Ale nesnažte se zapírat, protože to nemá cenu,“ řekl Macek.

Pak se zeptal, kde je Frenk.

Hondovi se točila hlava ze třpytu tolika hvězd, a dokonce i z hvězdy marshalské, ale zmužile odvětil, že do toho nikomu nic není.

Macek ho přísně napomenul a řekl, že věc je vážná. Honda posupně mlčel, ale Stormy se přiznal:

„My jsme se s Frenkem vůbec nesešli, vystoupili jsme z motoráku omylem o stanici dřív. Sice jsme to dobře domluvili, ale špatně vystoupili.“

Marshalovi to lehce cuklo koutky úst, ale zachoval chladnou tvář. Nezačal se smát jako Psí huba, který se musel odvrátit, aby neranil Stormyho city. Marshal řekl:

„Necháme toho. Jestli chcete, zůstaňte na potlachu, ale uvědomte si, že vás sledujeme.“

„Hele, a vo co jako s Frenkem kráčí?“osmělil se Honda.

Psí huba mu to vysvětlil:

„V tomto údolí je vyhlášena věčná prohibice. Z nádraží se jde kolem čtyř hospod. Kdyby tu nebyla prohibice, mohli bychom si otevřít rumovou noclehárnu. Každý, kdo sem přichází, je s prohibicí srozuměn, jenom váš šerif Frenk to nechce uznat. Už dvakrát sem na potlachu přitáh nametenej jak slíva. Tak skončil v potoce, aby si všeobecnou úmluvu pamatoval. Bylo to pro jeho dobro, vystrízlivěl velice rychle.“

Johny se při vzpomínce na oslavu mistrových narozenin stáhnul dozadu. Opatrnosti nikdy nezbyvá, a temný šerif T.O. Severní západ, (ten co se držel vzadu a nemluvil), tak vypadal, že vyčmuchá pivo, slivovici a rum na míle.

Blížil se večer a bylo po soutěžích. Všichni tři osadníci z T.O Gold

River čekali u hranice na zapálení ohně. Kromě Psí huby tady už byla celá T.O. Rudá tvář, to je Bob Medicína a řadový rudoch Tašonk. Bob Medicína držel na kolenou kytaru. Vedle Johnyho si sedl Obláček, který odpoledne u potoka roztácel krinolíny. Je tu i Bíba, zrzavý jako liška, a je tu Šakal, lesní tulák z Podkosti.

Stormy si půjčil od Boba Medicíny kytaru a někdo mu ukázal, jak se drží děčko, géčko a ásedm.

„Já umím hrát na piáno, dost dobře, od mala chodím na hodiny,“ přiznal Stormy, „ale rád bych se naučil na kytaru.“

Johny byl celý u vytržení z kamaráda Ronyho. Přivedl ho na plac Obláček a předváděl ho jako cvičenou opici.

„Tony zná fšecky roftliny, kytky, ftromy,“ tvrdil Obláček. „FšECKO hned fotí.“

Skutečně, Rony otevřel brašnu, kterou nosil stále u sebe, a všichni užasli. V přihrádkách tu byly naskládány roztodivné bakelitové kroužky, filmy v barevných krabičkách, sklíčka, zrcátka a všelijaké přístroje. Rony jim to ukázal a řekl, že to jsou objektivy na fotografování květin, a večer při ohni bude snímat bleskem.

„Rony a já jedeme na Velkej vandr na Fumavu,“ pochlubil se Obláček. „Rony bude fotit a já budu afiftovat.“

„Kamže to jedete?“ nerozuměl Johny.

„Na Šumavu!“ houkl Honda a patou kanady dupl na špičku Johnyho polokecky, až Johny zaúpěl. Viděl, jak se Obláček začervenál. Rony zavřel brašnu a prohodil:

„Bude to čistě vzdělávací vandr. Jestli chcete, Hondo, pojed’te vy tři s námi!“

„My jedeme s Frenkem na Velkej na tejden na Moravu. Má tam strejdu, kterej potřebuje vočesat meruňky.“

„Vy jedete na čundr sklízet meruňky?“ podivil se Rony.

V hovoru je vyrušil křik.

Z přítmí lesa se k potoku žene houf rozjařených tlachovníků. Uprostřed hloučku se zuřivě brání zavalitý vousatý Frenk. Brání se tím víc, jak se potok blíží. Frenkovu těžkou hmotnost dokázali tlachovníci svrhnout jen do mělké vody při břehu, ale i tak voda vysoko vystříkla.

„Hodinky mi zaplatíte,“ huláká Frenk, ačkoliv žádné nemá.

Za potokem plápolá ohníček a Frenk si nad ním suší mokré vandrovní oblečení.

„Když víš, Frenku, že je na tomhle místě vyhlášená prohibice, proč se tomu vzpouzíš?“ ptal se Honda.

Frenk postává u kamenů ohniště v červených trenýrkách a povívá nad plameny vlhkými manšestráky. Na provázku nataženém přes oheň visí další kusy jeho mokrého prádla, a na kamenech jsou rozloženy Frenkovy věci: opasek s narezlou přezkou, nůž s parůžkem místo střenky ve cvokovaném pouzdře, hučkovitý stetson na splétaném koženém řemínku a šerifská hvězda. Konečně Frenk usoudil, že víc nenasuší a počal se oblékat. Prohlásil:

„To je věc osobní statečnosti. Projevuju se svobodně podle svého rozhodnutí. Mně nikdo nezastaví!“

„Ale takhle skončíš v potoce pokaždý!“

„Neskončím. Vyhlásil jsem Spojeným osadám krvavou vendetu.“

Johnny šťouchl do Hondy i Stormyho. Vidíte, měl jsem pravdu! Frenk si hřebenem s vylámanými zuby pročísl pramínky prořídých vlasů a nasadil si brýle.

„Pomůžete mi,“ pokračoval. „Pro pomstu potřebuju každou poctivou pěst.“

Od lesa se k nim přiloudala hubená postava oděná do funebrácké černě. Frenk postavu představil jako Georga, nového člena osady Gold River.

„Jak to, že máme v osadě nového člena?“ podivil se Honda. „To bysme snad měli rozhodovat společně?“

„Přijal jsem Georga na svou odpovědnost - jako šerif.“

Honda ukázal na Obláčka:

„Co kdybysme si taky přijali do osady tady toho a tebe se neptali?“

Frenk se po Obláčkovi otočil, chvíli na něho mžoural za skly brýlí a pak řekl hlasem šerifské autority:

„Jakou užíváš přezdívku, kamaráde?“

„Já fem Obláček,“ odpověděl srdnatě Obláček a hrdě hleděl do Frenkových brýlí. Frenk se zakabonil a otočil se k osadníkům:

„Seberte bagáž. Vyrazíme. Nehodlám déle dýchat vzduch Spojených osad. Vlastně dřív, než to bude nutné.“

„My tu zůstaneme na oheň. Byli jsme dodatečně pozvaný.“

„Jako šerif osady Gold River vám velím, abyste šli se mnou!“

„Ty si jdi kam chceš. Já tu zůstanu. Mně se tu líbí,“ zavrčel Honda. „Jsme připraveni dodržet požadovaný zákon prohibice.“

„Jo, ano, jsme připraveni,“ připojil Stormy, „a Johny se z limonády už vyspal, to musím podotknout.“

Frenk tomu nerozuměl, ale nedbal. Dooblékal se a okázale připínal šerifskou hvězdu. Z vlhkého kabátu zavanul pach cigaret a hospodská špína.

„Budete litovat.“

„Hele, my sice jezdíme na vandr jen pár měsíců,“ povídá Honda, „ale zase tak hloupí nejsme, abysme neprokoukli o co ti jde, Frenku.“

Byl to Houkavej Johny, kdo první odtrhl domovenku T.O. Gold River. Ostatně jeho patentky byly přišity nepořádně.

„A na ten velkej na Moravu s tebou nejedu,“ pokračoval Honda, „nejsem žádné brigádník pro zahradu tvýho strejce.“

„Se mnou taky nepočítej, Frenku. Nejsem na meruňky zvědavěj. Chci jet s Obláčkem ...“

Johny rozčilením zapomněl, kam mají Obláček a Rony namířeno.

„Na Fumavu,“ připomněl Obláček.

„Jo, na Fumavu,“ bezděčně opakoval Johny.

Frenk se odporně zachechtal.

„Dobrá, osadníci! Bývalí osadníci. Já jako šerif vám oznamuju, že s váma T.O. Gold River už nemá nic společného.“

„My s tebou taky ne,“ poznamenal Honda.

* * *

Po západu slunce život v údolí utichal. Pak se v kopcích setmělo a přišel okamžik, kdy vlajka stoupá vzhůru a k temné hranici přicházejí postavy nesoucí pochodně. Do noci vyšlehl potlachový oheň. Čas ubíhá. Kolem planoucí hranice přechází ohnivec, za jeho zády prosvítá uzounký stožárek plný vlajek, div se pod nimi neprohne. Na špici

stožárku se modrá trojcípá vlajka Spojených osad, pod ní vystupuje ze tmy vlajka T.O. Černý bůvol s rohatou lebkou a výrazným zlatým okrajem. Je tu zastoupen Severní západ i Jižanská vlajka, odvěcí riva-
lové z roklí pod Fort Drabes, svou vlajku tu má T.O. Rudá tvář i Ka-
marádi Dračích skal. Vlajka T.O. Zapadající slunce září nad ohněm
rudě vyšitými červánky a Údolí líných sov má v cípu lístek zlatého
kapradí.

Honda, Stormy a Houkavej Johnny se tísnil na kládě a pilně po-
slouchali tramské zpěvy a veselé vyprávění, když se za ně přikrčil
Psí huba. Potichu se ptal, jak se jim potlach líbí.

„Příští pátek můžete jet s náma,“ nabídl jim. „My vás neopustíme.
Macek vás pozve na Velký cour, to oni pořádají každý rok a Šakal
říkal, abyste se u něj zastavili v Podkosti, že vás seznámí s Gryzlama.
To jsou správný kluci, uvidíte.“

Psí huba poplácal Hondu po zádech a odplížil se. A znovu čas ubí-
há a oheň plápolá ... Soutěže se blíží ke konci a před stožárkem se
objevuje dívka s kytarou. Má na kratičko otříhané vlasy, pihy nejsou
potmě vidět. Stormy zrovna začal podřimovat, když mu Honda vrazil
loket do boku. Stormy doširoka otevřel oči a do srdce se mu tvrdě
zapsala slova písničky potřísněné pihami. Dívka zpívá a zpívá:

*V záři ohně když poslední
hvězda zhasíná
I měsíci na obloze
ubývá už síl
Pomalu se ke kolenům
hlava nahýbá
Víčka jako kdyby někdo
smůlou přilepil ...*

Honda šeptal, že tohle je taky sint'árna, ale Stormy mlčel a nespus-
til z kytaristky oči. Vzápětí se Honda rozklepal trémou. Volali ho, aby
v soutěži tramské poezie ukázal co umí. Honda rozechvělým hlasem
přednesl báseň o rezavé trávě a zlaté ještěrce, tu samou báseň, kterou
napsal v pátek ve vlaku inspirován setkáním Johnnyho a vylepšené

limonády. Když Honda dorecitoval, odměnilo ho pořádně mohutné umí, zvláště bujaře si počínaly jisté dlouhovlasé trampské rusalky.

Rozzářený Honda se vrátil na kládu a zeptal se:

„Nebylo to hloupý?“

„Kdepak,“ horlivě tvrdil Johny. „Povedlo se. Určitě ti dají placku.“

„Když já nevím,“ vykrucoval se Honda, „nebylo to zas tak dobrý. Víš, ten přednes. Když já musím pořád myslet na Frenka.“

„Co je s Frenkem? S Frenkem jsme skončili.“

„No právě – vzpomeň si, co jsi říkal o té odvetě, na kterou je potřeba hodně silných a statečných paží. O krvavé vendetě. Víš, aby Frenk něco neproved. Měli jsme ho raději sledovat nebo říct o tý vendetě marshalovi...“

„Nemůžem žalovat na vlastního šerifa, i když bejvalýho,“ řekl Johny. „Co by mohl Frenk vymyslet? Leda lepší cestu do další hospody. Já bych spíš uvažoval o tom, že to bude mít nějakou spojitost s potokem. Víš, jako pomstu, že ho zase namočili.“

„Třeba chce potok zahradit přehradou a způsobit zatopení campu.“

„Frenk a přehradit potok? Mistr říká, že není schopnej ani vyzdít příčku.“

„Víte co? Měli bysme si půjčit baterku a hlídkovat u potoka. Je to naše morální osadnická povinnost.“

„Baterku nám těžko někdo půjčí. Budeme hlídkovat potmě. Aspoň nás Frenk neuvidí.“

Dojednáno, schváleno. Bývalí členové T.O. Gold River opustili teplo a světlo hranice a vkročili do tmy. Nejdřív se zapotáceli. Byla temná oblačná noc bez měsíce a hvězd. Chvíli trvalo, než překlopýtali louku k potoku, který slyšeli bublat před sebou.

„Nikde, nikdo,“ šeptal Honda, „ale já pořád slyším nějaké šustění. Zapomněl jsem někomu vrátit sirky, tak se nelekněte, já si škrtnu.“

Do tmy vyletěl plamínek, a přímo proti Hondovi zasvítila ze tmy skla Frenkových brýlí.

„Krucí! To jsem se lek. Co je to? To jsi ty, Frenku?“

Zvuky mohutných šplouchanců byly odpovědí. To jak Frenkova mohutná stehna rozrážela hladinu potoka do lesa na druhém břehu. Potom bylo slyšet jedno velké šplouchnutí.

„To jsi ty, Frenku?“ volal Honda do tmy. „Seš v pořádku? Žiješ ještě? Kde seš...“

Nedořekl.

Z černé noci zazněl dívčí výkřik. Zůstal viset v prostoru jako vykřičník. Všichni u ohně otočili hlavy, někteří i vstali. Pak znovu zazněl křik:

„Tady je někdo utopenej! Tady někdo leží v potoce!“

Ve tmě na břehu se zamíhala světla. Vzápětí se ozval klidný Obláčkův hlas:

„Neřvi! To fe ti jen zdá. To fou hadry. Jenom hadry. Někdo tu pral prádlo.“

Najednou se i Obláčkův hlas zachvěl zděšením:

„Jé, to je afi můj fpacák! No, už jo. Plave na potofe. Co to f tebou udělali, fpacáčku?“

Dívčí hlas sekundoval:

„Tady taky plave po vodě nějaké oblečení!“

Marshal byl první, kdo pochopil. Zdvihl pěst a zvolal do noci:

„Ty zatracenej Frenku! Přijď mi do rány a zaplivnu ti brejle!“

Frenk sice díky bdělosti bývalých osadníků nedokončil krvavou vendetu. Ale, během potlachu se jemu a Georgovi podařilo z nejbližších přístřešků v lese natahat bagáž do vody. A pak prchnout do lesa na druhý břeh potoka, nepozorovaně pod celtou noci, která chrání mstitele a dobrodruhy. Při útěku se ještě jednou hlučně vymáchal, to jak sklouznul potmě po kamenech, ale přes potok se dostal.

Honda za ním volal: „Frenku, pojd' se usušit k vohni ať nenastydneš!“, ale vzdalující se rádobý d'ábelský smích byl mu odpovědí.

Potlach se zvrhl v lovení věcí plujících v potoce, a byl zrušen kruh, aby se mohlo začít sušit. Té noci žádný z mužů neusnul.

* * *

Macek zalomil Hondův palec a řekl:

„Jestli se vám na tomhle trampu líbilo, jste vždycky zvaný. Přijedte za námi, kdykoli se vám bude chtít.“

Skoro obřadně si ostatní šerifové s bývalými Frenkovými osadníky

po tramsku podali ruce a zalomili palce na stvrzení kamarádství.

Když Stormy, Honda a Johnny nahodili bágly, vykročili směrem k vlakové zastávce a za chvíli se ztratili z dohledu, přistoupil Rony k šerifům a prohodil:

„Jen aby jim to vydrželo.“

Macek pochybovačně zavrtěl hlavou:

„Tihle tři patří k zelenáčům, co po vojně nebudou vědět, jak se píše slovo tramping. Uvidíte!“

Šerifové se vrátili k potlachové sušárně, rozložené v trávě na břehu potoka na dopoledním slunci, a Frenkovy osadníky pustili z hlavy. Ovšem maršal Macek netušil, jak hluboce se mýlí. Netušil, že neuplyne ani plných deset let, a Honda ho nahradí jako maršal Spojených osad. Zelenáci k Hondovi budou vzhlížet s obdivem, jeho verše budou zaznívat u ohňů a zdobit cancáky. Netušil, že Stormy, manžel své první a jediné pihovaté lásky a otec stejně pihovatých dvojčat, dovede svou kapelu na Portu a tam v dlaních pozvedne cenu nejvyšší.

Už vůbec ho nenapadlo, že Johnny podlehne alkoholu a jako ztroskotanec se bude potácet od stavby ke stavbě, od výčepu k výčepu, dokud nepadne do rukou tulačky houževnaté jako chlap, která ho postrkem přivede zpátky k tramským ohňům, ostříhaného, tichého a konečně šťastného.

Nemohl vědět, že Frenk se po vojně ožení s rozmazlenou dívkou, jejíž rodina ho pozře jako nenasytná husa z nádražní hospody a nepustí ho ani do obýváku na televizi, natož na vandr.

Maršal Macek ani ostatní šerifové v té chvíli neměli čas si uvědomit, s jakou jistotou se přítomnost změní v budoucnost, jak přímo povedou i ty nejklikatější cesty, a jediné co zůstane, bude oheň šlehající do hloubky tramských nocí, nekonečná píseň kytar a křivka křinolíny, ladně plynoucí vzduchem.

* * *

Johnny vzal peníze, které Honda schoval na zpáteční cestu, a šel do prostor nádraží koupit jízdenky. Mezitím na kolejiště přirachotila vlaková souprava a Honda, Obláček a Stormy se zvedli z lavičky, aby zabrali místa ve vlaku. V davu cestujících kráčeli nástupištěm, až došli ke hloučku trampů, kteří tu postávali obklopeni proužky cigaretového dýmu. Tramp s nejkratším účesem se otočil a Stormy zůstal jako opářený. Hleděl do pihovaté tváře své kytaristky. Jako ve snách se nechal vtáhnout do vozu a dovést na místo. Za nimi nastoupil Johnny a nadšeně volal, že jsou tu ti ze soutěsky. Honda ho přioplácl na sedadlo, aby mlčel.

„Bude líp, když nás nepoznají. Pokud vím, nazvali tě *takytrampem!*“

„Já jim to klidně vodpustím, když něco zahrajou!“

Naskládali si věci nahoru, Honda svůj bágel uložil velmi opatrně. Měl na něm přišněrovanou březovou placku – svou cenu za báseň. Macek mu ji předal až ráno, v noci se pro ráchání v potoce k rozdání cen nedostali. Johnny se mu pro to třetí místo posmíval a tvrdil, že není umění být vítězem na třetím místě, když soutěžící jsou jen tři. Když se tedy všichni usadili, prošel vozem průvodčí, a Obláček se zase zvedl.

„Ten vypadá zle, já fi du pro líftek.“

Vrátil se chvíli před odjezdem, kdy průvodčí pobíhal kolem vlaku a honil kuřáky nahoru.

„Viděli Frenka v hofpodě,“ začal, sotva dopadl na sedadlo. „Frenk má hroznou rýmu. Leje do sebe horkej čaj a je mu fpatně.“

„To bude mít zejtra mistr radost,“ poznamenal Johnny.

Vlak se rozjel, a Honda s Obláčkem dospávali probdřenou noc. Houkavej Johnny si šel sednout k těm ze soutěsky, protože tam se hrálo a bylo veselo. Stormy se smutně díval, jak Johnny pilně baví pihovatou dívku. V duchu si umínil, že si koupí kytaru a začne cvičit. Johnny seděl dlouho na opěradle sedadla vedle té dívky, pak se vrátil ke svým. Řekl Hondovi, který se zrovna probíral a divil se, jak ta cesta rychle utekla, že ta holka se jmenuje Hanka Pšeničková.

„Cos to říkal?“

„Ta holka s kytarou. Představ si to. Pšeničková!“

Obláček se probudil a stejně jako Honda se divil, jak cesta rychle

uběhla. Stormy pochopil, že se nabídla poslední šance. Opěradlo sedadla, patřící před chvílí Johnymu, je volné. Stačí se zvednout, udělat dva tři kroky, zabrat ho. Nenuceně se na něco zeptat. Třeba jen říct: „Ahoj.“ nebo „Hele, Hanko, pořád si myslíš, že jsme *takytrampové*?“ Za okny vlaku letí činžáky pražského předměstí, a Stormy počítá vteřiny ke startu.

Nastal čas jednat.

EŠUSY V TRÁVĚ

Berlot podřimoval pod železničním mostkem, opřený o betonový pilíř, klobouk do čela. Tramp Chapadlo ho lehce kopnul do podrážky.

„Vstávej, vole. Už to jede.“

Berlot ukazováčkem nadzvilhl okraj klobouku, zaškaredil se a řekl:

„Jsem tramp a ne vůl, vole.“

Chapadlo ho vyzval:

„Tak pojd', kamaráde vole. Jedeme na vandr.“

„Ale máš je – jo?“

Chapadlo se opatrně rozhlédl, rozepnul náprsní kapsičku batlu a vytáhl maličký balíček v hedvábném papíru. Byly to tři nově vyšité domovenky ve tvaru bizoní hlavy, s modrým lemováním a nápisem „T.O. Toulaví psi“.

„Nádhera,“ vydechl Berlot.

„Ano,“ souhlasil Chapadlo. „Pokud se nám Velkej vandr povede a nic nenaruší naše kamarádství, založíme osadu. Domů pojedeme jako osadníci.“

Pinky a Toulavej Vendy už seděli v motoráku; Pinky v koutě křivil obličej a držel si tvář, a Vendy řval z okna:

„Na rohu ulice stojí popelnice... pam, pam, Na ní chobotnice mává chapadlem ...pam, pam...“

Berlot to slyšel, a jak nastupoval do vlaku, zlostně zacloumal klikou. Neměl Vendyho rád.

„Je taky tramp,“ pronesl mu do zad Chapadlo, jakoby tušil, jaké myšlenky se honí Berlotovou hlavou. „Neměl s kým jet na Velkej, tak se přidal k nám.“

„Ale do osady ho nechci. Stejně máme jen tři domovenky!“

„Však on se od nás brzy odpojí – hned jak se začnem po cestě vyhýbat mastnácký civilizaci.“

V motoráku je vítal Pinky smutným úsměvem. Chapadlo ukládal

usárnu nahoru a účastně se zeptal:

„Co dělaj zuby?“

„Už mi dáseň přišla k sobě,“ kvílel Pinky. „A v tý díře po tom vytrženým hubu mám falešnej vzduch!“

Berlot přihodil k bágům svoje tele a klesl na sedadlo. Stetson položil na koleno, hřebínkem srovnal patku do čela a poznamenal:

„To je smůla, zapomněli jsme ti koupit něco na desinfekci.“

„Ale co – určitě potkáme knajpu,“ řekl Chapadlo a vykoul z okna.

„To nepíská průvodčí, to mi hvízdá ten falešnej vzduch v hubě,“ nešťastně řekl Pinky.

„Neboj,“ plácal ho Chapadlo po rameni, „Dostaneš obklad – čaj a rum.“

V nádrži šplouchla nafta, motor zaburácel a podlaha se chvěla. Vlak se rozjížděl. Toulavej Vendy sáhl po kytaře. Pár těžce naučených písniček, které ryl do strun, hrál na nejjednodušším akordu – na géčku.

„Ještě dobře, že tě neslyším, kamaráde,“ řekl Berlot, pohodlně natáhl nohy a zavřel oči.

Vlak uháněl do krajiny Velkých vandrů. Toulavej Vendy třískal do kytary, a Pinky líčil Chapadlovi, jak mu trhali kořeny i s kostí.

* * *

Berlot předstíral mdloby a vrhl se k zemi. Chapadlo zafuněl „to se ti Vendy, povedlo!“ a praštil usárnou vedle Berlota. Jenom Vendy zachoval klid. Privil, že jako stopař volil cestu podle dýmu nad lesem a netušil, že nepochází z trampských ohňů.

„Vendy, tys nám sliboval camp, ne camping,“ sténal Berlot. „Já už zpátky nejdu.“

„Já taky ne,“ přidal se Pinky. „Mně strašně bolí zuby. Příště k zubaři nepůjdu a na vandr teprv ne.“

„Co chcete, je tu krásně,“ Vendy rozpráhl ruce. „Stačí se jen rozhlédnout!“

Rozhlédli se – a viděli. Setmělou travnatou pláň, ježatou střechami stanů, maxistanů a stanečků, červených, oranžových a modrých, lesklý

chrom embéček a bojovné přídě trabantů, plavky na šňůrách a blikající světlušky výbojek.

„Tady bejt nemusíme,“ řekl Chapadlo, „jdeme zpátky do lesa.“

Berlot trval na tom, že se chce najíst, a ne někam chodit, a Pinky do Chapadla strkal a brebentil:

„Vidíš ho, jo? Vidíš ho?“

Stranou za dokonale vypjatým stanem, velikým jako dům, parkuje stříbřitý saab. O jeho kapotu se opírá zázrak – živá reklama na tramp-ing. Mládenec z učňáku na první pohled, přes ramena má nedbale přehozený záplatovaný batl, pod ním vykukuje vyrudlý puntíkatý šátek s nedbalou elegancí sepnutý krabičkou od sirek, úzké odřené džíny ladnými záhyby končí v naleštěných kanadách. Jedna z kanad spočívá na nárazníku vozidla. Zázrak drží na koleně zánovní španělu a brnká si jako někdo, kdo to umí. Jeho akordy se řadí lehce a hbitě do jíma-vého sóla. Nad kapotu saaba se nese *Až ztichnou bílé skály...*

Chapadlo nerozhodně ji drží usárnu v ruce.

Reklamový tramp je uviděl, usmívá se, přestal hrát a sundal nohu z blatníku. Zároveň se dveře saaba otevřely a s umělých kožešin sklouzla do trávy dívka. Její zjev není tak zářivý jako kapota vozu, má nevýrazný obličej jako hluchavka a kudrlinky na vlasech. Když mívá reklamového trampa, lehce se přitulí a dostane letmý, leč láskyplný polibek. Dívka potom mizí za plátnem velkostanu.

Tramp sebral španělu a zamířil přímo ke kamarádům. Zpod klobouku mu do čela visí zrzavá lokna a oči má úzké a chytré. Řekl na uvítanou:

„Zahrál jsem Bedřišce na dobrou noc a Bedřiška šla hajat. Večer ji mamička za Liškou nepustí.“ A hned dodal: „Co tu děláte? Odkdy vandráci jezděj na autocamp? Ahoj, ahoj! Já jsem Liška.“

Chapadlo se zmohl jen na větu:

„My jsme zabloudili!“

„Tak pojd’te se mnou k nám,“ pobídl je Liška. „Bedřiška už stejně nepřijde.“

Nahodili bágly a skoro neradi vykročili, kromě Vendyho, ten jakoby se ocitl ve svém živlu. Operetní tramp Liška je vedl pěšinou za hranicí campingu, kolem zadních stěn stanů a obytných přívěsů. Vza-

du pod starými mohutnými duby plápolá nesmělý ohniček a krčí se maskáčové áčko. U ohničku posedává tramp s barevnou háčkovanou čelenkou a lžící míchá obsah ešusu. V ešusu se mačkají těstoviny o poslední loužičku vody.

„Tak jsme tady,“ řekl Liška. „Tohle je Yotanka – indiánskej zvěd. Vlastně, chtěl by bejt zvěd, ale na to je moc ukecanej.“

„Náhodou,“ ohradil se Yotanka, „pořád se chovám jako správný Indián, ale ty a Colták mi nedáváte možnost vyniknout. Ahoj, kamarádi, já jsem Yotanka.“

Zalomili palce, a zvěd v háčkované čelence pravil:

„Večeřet se bude, až Colták přižene krávy. Je to dřina s tím stádem.“

Chapadlo položil usárnu do vysoké trávy a podíval se na Berlota. Ten pohled nebyl nejradostnější.

Colták měl vzezření utahaného honáka a chmurný pohled pistolníka. Přišel k ohni, když si všichni lžícemi vylovili z ešusu svou hrstičku těstovin, a na něho už nezbylo. Chvilí přešlapoval nad prázdným ešusem a krčil ramena ve staré kazajce. Pak řekl: „Beduna nepříde? To je dobře.“ A šel si do áčka pro paštiku a patku chleba. Vrátil se k ohničku, ale ještě než se usadil do trávy, velmi slušně nahlas řekl: „Dobrá večer!“ a drcnul do Lišky.

Po cestě pod duby kráčí prošedivělý pán s brýlemi, má červenou teplákovou soupravu a bílé tenisky. Po jeho boku vleče chrastí sportovně vyhlížející mládenec.

„Dobrá večer!“ přívětivě odpovídá prošedivělý pán. „Tak jak, hoši? Ještě tu zůstáváte?“

Zatímco Liška bledne, Yotanka zdvořile odpovídá:

„Ano, pane doktore. Ačkoli nás vyhazovali třikrát, jsme tu pořád.“

Možná chtěl dodat: „aby Liška mohl běhat za vaší Bedunou“, ale neřekl to.

Když oba kolemjdoucí odtáhli chrastí mezi stany, pustil se Colták beze slov do hydinové nátierky. Liškovi se vracela barva.

„Ten pilnej frajer, to je Řehoř. Vtírá se mezi mě a Bedřišku. Já ho nemůžu vystát,“ řekl temně. „Škoda, že nemám vzteklinu, hned bych Řehoře pokousal.“

„Co ti to pomůže,“ vzdychl Yotanka a podíval se na nové kamarády, kteří rozpačitě přihlíželi. „A co nám to pomůže?“

* * *

Po setmění září autocamping jako barevný lampion, který se rozplácl zrovna do lesa u rybníka. V tlumeně svítících stanech se pohybují stíny, na campingových stolcích blikají obrazovky přenosných televizorů a bouchají dveře umývárny.

Berlot s Coltákem jdou do bufetu pro rum na Pinkyho dásně.

„Já to prostě nechápu,“ říká Berlot. „Nejdřív jsme mysleli, že jste sezónový, čtrnáctidenní trampové. Ale teď to prostě nechápu. Vy tři, a žijete na campigu! V tom hemžení a mezi mastnejma. To mi nejde do hlavy.“

Colták pokrčil rameny.

„Sami bychom tu nebyli, to se ví. Ale jela sem Beduna a kde je vona, musí bejt i Liška. Tak jsme řešili: buď s Bedunou na camping nebo bez Lišky do lesa. Rozhodli jsme se pro Lišku.“

Po malé odmlce, po kterou táborový rozhlas přál nocležníkům dobrou noc a napomínal k zachování nočního klidu, Colták pokračoval:

„Když se Liška zamiluje, tak si vždycky užijem. Ale tentokrát to není nejhorší. Já jsem celý dni za stádem, večer jsem utahanej a jdu spát. Yotanka se u ohně nechává okukovat mastnejma - hlavně hol-kama. Liška krouží kolem doktorovic šapitó a vyhlíží Bedunu. Občas se mu to podaří – to když Řehoř brázdí rybník na prkně a na Bedunu nemá čas. Řehořovi patří támhle ten červenomodrej stan – je tu s rodičema, jak jinak. Jeho rodiče mají chatku.“

„Ten stan s těma zauzlovanejma šňůrama?“

„No. Já mu je chodívám v noci přerézávat.“

U bufetu *Pod lípou* svítí žárovka na zahradní stolky, kde se pije káva z papírových kelímků a večerí se ohřáté uzeniny. Berlotovi a Coltákovi tam rum neprodali – prodavačka je od stánku odehnala pokřikem:

„Flašku rumu na desinfekci dutiny ústní? To má bejt fór, mladej?“

„Kdyby mi bylo osmnáct, tak bych jí něco řek,“ tvrdil Colták, „ale

nemá to cenu. Neprodala by žádný alkohol ani Chapadlovi, a ten na osmnáct vypadá.“

Vraceli se s nepořízenou a od bufetu je sledovaly kradmé pohledy.

„Ty koukaj, co?“ nezdržel se Colták. „To se ví. Trampové na autocampingu a drze žádají alkohol. To se tu nevidí. Navíc jsme předbáhali.“

„Ta tlustá paní v plavkách, co jsme ji předběhli, přece zase předběhla tu paní, co chtěla jednu tatranku,“ řekl Berlot.

„Já mám taky na tatranky chuť,“ povzdechl si Colták, „ale doma mi dali dvě stovky, a já chci zůstat na Velkém tři neděle. Nejlíp je na tom Liška, teda peněženě, ale ten věčně zve Bedunu na zmrzlinu, takže za chvíli nebudeme mít ani na chleba.“

Když se Colták a Berlot blížili k malému lágru pod dubem, potkali na pěšině hlídače, který se po nich nepříjemně podíval.

„Co chtěl ten strážce pořádku?“ zeptal se Colták kamarádů.

„Abychom uhasili oheň a vypadli,“ stěžoval si Yotanka, „To je už počtvrtý.“

Chapadlo položil usárnu do trávy, povoloval řemínky a řekl:

„My tu přes noc s vámi vydržíme a zítra vyrazíme do přírody.“

Liška drží kytaru na klíně, dívá se, jak se z trávy zdvihá Chapadlův igelitový přístřešek, a mlčí.

* * *

Slunce prozářilo oblohu a odstartovalo další den dovolených. Plátنا stanů se rozpalují, po pěšinkách putují k umývárnam ranní ptáčata s ručníkem a mýdlem, potrubí ve sprchách bublá, před bufetem se řadí fronta na rohlíky a táborový rozhlas něco hlásí.

V trávě pod dubem se také vstává. Liškova hamaka je už prázdná, válí se v ní jen Liškův spacák. Colták obléká starou kazajku a pozoruje slečnu, která mezi stany cvičí jógu. Yotanka vylézá z maskáčového áčka, zahalen do prořídlé pruhované deky. S háčkovanou čelenkou teď vypadá jako skutečný Indián, ale z hodně chudého kmene. Pinky se vyhrabal ze spacáku schlíple a div ne se slzami v očích.

„Copak tě ty zuby nepřešly?“ znepokojil se Chapadlo.

Pinky smutně zavrtěl hlavou, schoulil se k vyhaslému ohništi a schoval bradu do dlaní.

„Nedá se nic dělat,“ rozhodl Chapadlo. „Musíme s ním na pohotovost. Podejte mi kanady a jízdní řád.“

Yotanka zaslechl Chapadlova slova a podivil se:

„Pro hned na pohotovost? Vlak je daleko. Ať se na Pinkyho podívá otec Bedřišky. Copak jsme vám neřekli, že je zubař?“

„Zubař!“ zajásal Chapadlo a Pinky s nadějí zdvihl hlavu. „To se nám hodí, konečně je z toho zatracenýho místa užitek. Myslíte, že bude tak ochotnej?“

„Až Bedřiška přinese Liškovi snídani, tak jí řeknem, ať zpátky vezme Pinkyho s sebou. Pak doktor je hodnej, ten nám pomůže.“

Za chvíli se Bedřiška objevila. Drželi se s Liškou za ruce, jako to činí zamilovaní, a nesli modrou bandasku. Colták poznamenal:

„Beduna se pořád nemůže rozhodnout. Teď se vine k Liškovi, ale nezapomněla si vzít tričko s plachetnicema, aby měl Řehoř radost.“

„Nevíte, kam jsem dal ešus?“ sháněl se Yotanka. „Vzbud'te Berlota, ať nepřijde o kakao!“

„O nic nepřijde,“ bručel Colták, „jsou to jen zbytky rodinné snídáně, vychladlé a se škraloupama. Jo, poslyš, Chapadlo, ten váš kamarád, ten Vendy, se nevrátil?“

Chapadlo znejistěl a ohlédl se na místo, kde spali. Bylo to zbytečné, spacák Toulavého Vendyho se odnikud nepříčaroval, Vendy byl pryč. Colták už nic neříkal, ale Chapadlo cítil výčitku a šel raději vzbudit Berlota. Berlot vykoukl ze spacáku s rozespalýma očima, zahuhlal:

„Co to je? Hele, to je camping. Mně se zdálo, že prodávám jízdenky na hlavním nádraží. Každěj chtěl do Kralup, to byla hrůza. Co to může znamenat?“

„Kolik jsi jich prodal?“ volal od ohniště Yotanka.

Chapadlo se sklonil k Berlotovi:

„Vzpamatuj se. Vendy je pryč.“

„A jejej,“ řekl Berlot a potřásal hlavou, aby se úplně probudil. „To je trapas. Já jsem ti říkal, abys ho nebral na Velkej, že to bude trápení a stejně pro něj nemám domovenku. A už je to tady! Zneuznanej umě-

lec Vendy se naštvě, že jinej umí víc akordů než on, prostě se sebere a zmizí.“

„Liška mu taky nemusel hned radit, že géčko se drží jinak,“ hájil Chapadlo kamaráda. „Víš, jak je Vendy hrdej!“

„Hrdej. A na co?“

Když Bedřiška s Liškou dorazili k ohništi, bylo vidět, že tady taky není všechno v pořádku. Liška měl v obličeji citronovou barvu a tvářil se stejně trpce.

„Co je ti?“ staral se Yotanka, ale Liška mlčel.

Teprve, když přelili obsah bandasky do ešusu, a Bedřiška s bandaskou a s Pinkym odešla mezi stany, Liška spustil:

„Na rovinu, kluci. Řehoř si stěžoval, že mu kazíte dovolenou. Prý jste mu kvůli mně provedli nějaké hlouposti.“

Colťák se podíval na Yotanku. Zahučel:

„Řehoř si vymejší. Já jsme celej den za stádem a Yotanka se odtud nehne.“

„Nech toho Colťáku. Vendy si včera večer našel Řehoře a všechno mu vyzvonil. Je smutný, že k nám přišel teprve včera a věděl toho o vás dvou víc, než já. To je opravdu smutný. Ted' Řehoř ví, že jste to byli vy, kdo mu včera sebral na umývárně šatstvo, a on si pro to musel jít až ke stanu s vypůjčeným ručníkem.“

„Řehoř přehání,“ bručel Colťák, „To byl žert, abych tu neumřel nudou.“

„Já nechci, abys mi vyřizoval moje záležitosti,“ mrazil Liška ledovým hlasem. „Řehoř je kamarád Bedřišky, tak ho tak ber a dej mu pokoj.“

„Abys jednou nelitoval,“ vrčel Colťák.

„Tak dobře, proč se nepřiznat,“ řekl Yotanka. „Ale pamatujte si, že Řehoř přehání. Tepláky s trenýrkama jsem mu vzal předevčírem. Včera jsem ho jen zalígroval na záchodě.“

A hodil vyčítavým okem po Chapadlovi a Berlotovi. Ten pohled říkal: příště vám něco prozradíme, vy tlachavé baby!

* * *

Berlot a Chapadlo se škrábali na pískovcový masív, chytali se kořenů a byli rádi, když se ocitli na skalní plošině vysoko nad krajinou.

„Nahoře něco uvidíte,“ sliboval Yotanka, který lezl za nimi, s čelenkou a zahalen v dece.

Rozprostřel se pod nimi obraz, při kterém tajili dech. Viděli rozlehlé údolí s lesy a loukami, skalní masívy s borovými porosty a uprostřed doširoka rozlitou vodní plochu. Na ní jako velcí rackové poletovaly plachty.

„Řehoř ještě nesurfuje,“ řekl Yotanka. „Má na plachtě takovej modrej šíp. Je to krásná divočina, že jo? Jen kdyby tu nebyl camping. Tady by se trampovalo.“

Přecházeli po okraji skály a Yotanka pokračoval:

„Vidíte tam v dálce tu vesničku? Tam chodí Colták do hospody na limonádu. Mívají tam malinovou.“

„Cože? Když říká, že jde za stádem, tak myslí hospodu?“

„Tobě to nedošlo, Chapadlo?“ smál se Yotanka.

Když se vrátili na camp pod dubem, byl už Pinky zpátky a zářil:

„Doktorovi mají báječně zařízenej bejvák. Představte si, dvě vybavený ložnice s pérovejma spacákama, jídelnu s kempingovým nábytkem z NDR, igelitový vokna, a dostal jsem tři makový buchty.“

„Počkej,“ přerušil ho Chapadlo. „Co zub?“

„Pan doktor mi natřel dáseň takovou vodičkou a hele! Vůbec mě to nebolí, a ještě jsem dostal prášek, kdyby jo.“

Chapadlo si oddechl.

„Tak si zabalíme a vypadnem odtud.“

Sotva dořekl, vyhrabal se z maskáčového áčka Colták se spacákem. Beze slov začal balit.

„Zase tu někdo byl?“ ptal se Yotanka.

„Bylo tu poslední varování,“ odsekl Colták, „Ale já bych odtud zdrhnul stejně. Nemám už náladu na Liškovy milostný záležitosti a cizí podrazníky, co všechno vykecaj. Hlavně, že jsem říkal, že před Liškou ani muk! Ale můžu nadávat jen na sebe. Kdybych držel hubu a nechlubil se, nemusel se na mě Liška naštvat.“

Praštil usárnou do trávy a začal rolovat spacák. Yotanka se omluvně usmál na Chapadla a řekl, že si tedy taky zabalí. Zeptal se Pinkyho:

„Liška je s Bedřiškou?“

„Není. Bedřiška se s Řehořem učí matematiku. Aby uměla do gymnázia něco dopředu.“

Colťák zvedl hlavu.

„O prázdninách? A dopředu?“

Podíval se na Yotanku a řekl:

„To se Liška musí dozvědět! A já Řehořovi provedu něco tak strašného, že určitě nezapomene, jestli to bylo včera nebo předevčírem.“

Yotanka ho zarazil varovným posunkem – na cestě se objevil Liška. Přišel s kamennou tváří a nikoho si nevšímal. Vzal Yotanku stranou, něco mu vykládal a zase odešel.

„Co chtěl?“ zajímal se Colťák.

„Ptal se, kam jsme schovali ten vor, co jsme našli v rákosí,“ odpověděl Yotanka. „Pozval Bedřišku na projížďku po rybníku.“

Colťák se polekal.

„Na voru? Chce se předvádět na voru, aby si Beduna myslela, že je lepší partie než Řehoř s plachtou? Kamarádi, musíte pomoci. Liška neumí plavat ...“

* * *

Krčili se na břehu za rákosím.

„Proč se skrýváme?“ ptal se Pinky. „Pojďte radši na břeh a budeme na ně mávat a hulákat!“

Colťák naznačil, aby byl tiše. Kolem rákosí neslyšně proplouvá jednoduchý vor, veliký asi jako deska stolu. Na něm nastavuje tvář slunci Bedřiška v bikinkách, a Liška ozbrojen bidlem postrkuje vor kupředu. Je oblečen v kompletní ústroji operetního trampa, dokonce má obuté kanady.

„Proč tu trčíme? Pojďme na ně něco házet,“ ozval se znovu Pinky. „Taky si můžem hrát na piráty!“

„Jsme tu proto,“ syčel Colťák, „aby Bedunu nenapadlo vor rozhoupat!“

Náhle to poblíž zašplouchalo. Od břehu vyrazili nějací plavci.

„Řehoř a jeho parta!“ vyjekl Colták. „Sebere Liškovi Bedunu a Liška se zblázní!“

Vetřelci připlavali k voru, zachytili se za okraj, a vítr přinášel útržky veselého pokřikování. Vor se zahoupal. Bedřiška nečekala, sama sklouzla do vody a plavala pryč. Liška se zapotácel, pustil bidlo a po zádech spadl do rybníka. Šplouchlo to tak silně, že z rákosí s křikem vyletěl nějaký pták.

„Liškovi na pomoc!“ bil na poplach Colták. „Ať se nám neutopí!“

Mládenci, kteří Lišku zvrhli do vody, plavali za Bedřiškou a na rybníku zůstal jen opuštěný pohupující se vor. Jenom ten vor.

„Liško, jsme tady,“ volal Colták. Mohutnými skoky se vrhl mezi rákosí.

„Co děláte, pitomečkové?“

Liška se vztyčil nad hladinu a z mokrých vlasů a šatů se hrne voda.

„Tady přece stačím. Copak si myslíte, že bych se plavil s Bedřiškou na *hloubku*?“

„Ty šelmo zrzavá,“ zaječel Colták. „Já jsem si kvůli tobě namočil džíny. Když ses neutopil sám, tak tě dorazím já!“

A v radosti, že s ním Liška zase mluví, srazil kamaráda neplavce zpátky ke dnu, až se voda rozstříkla na všechny strany a úplně zmáčela Yotankovu háčkovanou čelenku.

* * *

„Tak vyrazíme,“ řekl Chapadlo. Všichni už měli sbaleno, travnatý plácek byl sklizen, a jenom ta polehlá tráva byla stopou po táboření. Liška dotáhl poslední popruh na usárně. Hodil si ji na záda. Bylo až podezřelé, že se kvůli Bedřišce nesoužil.

„Tak jdeme,“ řekl skoro netrpělivě, „ale džíny mě ještě studěj.“

„Než budem u vlaku, tak uschnou,“ řekl šťastně Colták.

Vykročili cestou kolem campingu, Chapadlo s Yotankou a Berlotem v čele, za nimi Pinky a nakonec Colták s Liškou.

„Chci navrhnout báječný místo,“ vykřikoval Liška.

Najednou byl se všema zadobře.

„Pojedeme odsud jen tři stanice vlakem, a tam jsou samý skály, le-

sy a tak. Jo, a taky je tam ještě větší rybník, tam by se dalo campovat.

Za campingem je objal les a najednou jim bylo volně, slunce probleskovalo ve větvích, dýchali vůni jehličí, a Chapadlo řekl:

„Tak hod’te sebou, jedeme na vandr!“

Udělali pár kroků a zaslechli křik. Mlázím se za nimi prodíral Toulavej Vendy a rozháněl se kytarou.

„Zase do přírody?“ hulákal kolem sebe. „Pinky, kde jsi? Naběhni na mou ocelovou pěst a zuby tě přestanou bolet!“

„Už mě přestaly,“ houkl Pinky.

„Já ho s sebou nechci,“ protestoval Berlot. „Já ho s sebou nechci, je to ničitel kamarádkých vztahů, s ním se, chraň nás Pajda, nedá vydržet.“

Ale odehnat Vendyho nebylo možné. Nakonec si řekli: „Je to taky tramp, a nemá s kým ject na Velkej!“ a odpustili mu. Jedině Yotanka namítl:

„Ale nesmí mi říkat Jotakno. Já nejsem žádnéj Jotakna, ale Yotanka!“

Když v poledne uviděli pod sebou trať, klesl Colťák do trávy a řekl:

„Je to dřina s tím stádem. Musím si odpočinout.“

„Jen pojd’,“ pobídl ho Chapadlo, „tvoji partáci ti pomůžou. Krávy k železnici doženem!“

„Tak jo,“ souhlasil Colťák, „Ale předák jsem já!“

Rozeběhli se k trati, poskakovali, výskali a řvali jupí tak dlouho, dokud neochraptěli.

* * *

Stáli na předskalí malých oblých skalek, za zády borový lesík a před sebou soustavu rybníků s olšemi a břízami, které se zhlížely na hladině a házely na ni zažloutlé lístky.

„To mě podrž! Liško, ty bys zasloužil! Že jsme tě poslechli,“ lamentovali sborem.

Kolem rybníka kam oko dohlédne se vlní se stany všech barev a velikostí, a lesknou se střechy aut, embéček a trabantů. Zase se ocitli

na pomezí přírody a mastnácké civilizace. Liška je vychytrale dovedl k dalšímu autocampingu, a důvod na sebe nenechal dlouho čekat. Branou vjíždí dovnitř dobře známý stříbřitý saab.

„Liško! Ty jsi nás sem zaved, protože jsi věděl, že doktorovic se sem stěhují! Abys byl zase poblíž Beduny!“

Liška drží popruh usárny a mlčí. Ale v očích má něco vítězného.

„Nerozbalujem. Jdeme pryč. Buď si tu s Bedunou sám. Sobeckej zrádče! A tos měl odvalu se na nás naštvat kvůli Řehořovi?“

Všichni, Chapadlo, Berlot, Colták, Pinky i Yotanka, se zatvrdili, drtili Lišku vzdornými pohledy a hotovili se otočit, projít borovým lesíkem za zády a odjet někam daleko, kde by konečně našli trochu toho vandráckého štěstí bez táborového rozhlasu.

Poblíž zašustil písek. Pod předskalím stanula skupinka opálených dívek, plavých, černovlásek, i jedna zrzka se našla. Jsou v tom horku jen tak nalehko v tílkách a šortkách. Zrzka si pohazuje míčem.

„Nechtěli byste s náma hrát volejbal?“

Trampové na dívky zírají bez hnutí, ustrnule, jako sochy.

„Fakt nechtěli? Tady je v campingu málo kluků. Nemáme s kým hrát.“

„Vy tady máte málo kluků?“ jako ve snách opakuje Berlot.

„Jo. Tak jsme smutněnky, že s náma nikdo nehraje,“ hranou úpěnlivostí pohlíží dívky na tramy. „A že nemáme táborák s kytarou, abychom si večer zazpívaly.“

První, kdo z trampů nenasytně roztáhl tvář k zářivému úsměvu a ladně seskočil k dívkám, byl bohužel zastánce vandru v paďoury netknuté přírodě Chapadlo. Berlot ho hbitě následoval, a Yotanka se ještě za seskoku z předskalí chopil míče, aby si to dívky nerozmyslely. Colták zapomněl na krávy a svlékal batl. Znalecky křikl:

„Kde máte síť? Za stádem už nejdu. Já jsem duší sportovec.“

Vendy byl nechápavý:

„Helejte, vždyť jste chtěli jít pryč? Někam do přírody, do lesů? Dyk jste říkali, že setrávat mezi mastnáky na campingu je trampa nedůstojný!“

Nikdo si ho nevšímal. Zato hodně chápavý byl Liška. Přidržel si Chapadla za rukáv a polohlasem vydíral:

„Ale kdyby sem přijel Řehoř, tak mi s ním pomůžete. Stačí párkrát přerezat šňůry u stanu nebo zalígrovat na záchodě.“

„Jasně, parde. Neznáš náhodou pravidla volejbalu?“

„Rozdělíme síly. Já znám míčový hry, vy umíte plavat. Jeden za všechny, všichni za jednoho!“

„Platí. Ty si nech Bedunu, my si rozebereme tyhle a další. Kéž by jich bylo hodně!“ toužil Chapadlo. „Jestli to takhle půjde dál, tak jsme ve vandráckém ráji! Myslíš, že nám budou doktorovic posílat ráno do spacáků kakao?“

„To zajistím.“

Spikleneckého domlouvání bylo dost.

„Vy tady ve skalách za campingem budete přespávat? To se můžeme seznámit,“ vložila se jedna z dívek.

Začali se seznamovat.

* * *

Na nádraží Praha-Střed přijel vlak. Davy začaly proudit k tramvajím. Sedm trampů se složilo na nádražní lavici. Všichni mají na rukávech domovenku v podobě bizoní hlavy, s modrým lemováním a nápisem „T.O.P. Toulaví psi“. Jak se Chapadlovi rozmnožily domovenky ze tří na sedm, ví jen on a jistá hodná švadlena na dovolené, maminka jedné z dívek, s nimiž se seznamovali. Liška s kytarou a batlem, nedbale přehozeným přes ramena, se svítící domovenkou a puntíkatým šátkem sršel romantikou, a všechny dívky ve vlaku na něm mohly oči nechat. Smůla byla jen v tom, že měl na kytare černým uhlíkem úhledně napsáno jméno „Bedřiška“. Ani ostatní nebyli bez ozdob. Chapadlo měl kolem krku jako trofej omotán dívčí šáteček, Berlot měl na zápěstí řetízek s korálky, Yotanka na čelence papírovou růži, a Colták hrdě ukazoval světu prstýnek z trávy. Jenom Pinky byl trochu pozadu - neměl tolik času na seznamování, protože vděčně chodil panu doktorovi na badminton sbírat míčky. Mohl se chlubit jen srdíčkem nakresleným propisovačkou na předloktí.

„Tak ahoj, a sejdem se na slezině. Ve středu?“ loučil se Berlot.

Pomalu a neradi se rozcházeli. Pinky měl společnou cestu

s Coltákem, tak vyrazili na tramvaj. Ještě něco - domovenka byla předána i Vendymu, ačkoli jeho způsoby byly vzdáleny obrazu správného kamaráda. Přesto získal osadní domovské právo, neboť, jak se zdůraznilo, je také trampem. Vendymu byla domovenka předána podmíněně - když mu tajemství balíčku v hedvábném papíře prozradili, pronesl tato neuvážená slova:

„Jo, vy jste jako tramská osada Toulaví psi? A to celej Velkej vandr hrajete u rybníka s mastňáckejma holkama volejbal? Ty vole. Vy jste ale magoři!“

DROBTY

Co jsem našel v lese

Na kmeni stromu, na pahýlu suché ulomené větve, visí žebadlo. Není to žracák z celtoviny, jak se sluší a patří, ale prastará myslivecká brašna, vyhrabaná někde na půdě. Nahoře je zdobena vydřenou srstí, z níž čouhá cosi jako kopýtko. Brašna stěží drží pohromadě a řemen, na kterém visí, je přetrhaný a látaný pokaždé jinou nití.

Rozhlédl jsem se po lese a nikde ani živáčka. Majitel zřejmě brašnu na stromě zapomněl a odešel kdoví kam. Zadíval jsem se znovu na to žebadlo a všiml jsem si, že z rozpáraného švu vykukuje notýsek zabalený v králičí kožešině. Podlehl jsem zvědavosti, vytáhl jsem notýsek z brašny a už jsem listoval.

První stránka je umně kolem dokola očouzená a stojí tu *Cancák – Samotář Johnny*. Pod tím je nakreslená krajinka, jejíž hory jsou příliš vysoké, stromy všechny stejné a řeka připomíná žížalu. Majitel cancáku tu vyhrožuje: „*Když vytrhneš list, urazím ti ruku!*“ To mě rozveselilo. Na další straně jsem objevil pravdivou větu: „*Z okna hospody přírodu neuvidíš! Vtesal šerif Rum!*“

„*Hledal jsem něco krásného a našel jsem tramping,*“ hlásá další stránka.

Listuji v cancáku a vidím další zápisky a kresby, básničky, výstřižky, zvadla, novoročenky, fotografie... každý list je využitý do posledního místečka, aby se do cancáku vešlo co nejvíc. Zbývají jen dva prázdné listy. Cancák má i záložku: oplechovaný proužek pevného plátna. K záložce je navázán chřestící svazek potlachových camradel, vymalovaných vodovkami i popsaných obyčejnou tužkou. Samotář Johnny je nejspíš potlachový jezdec.

Odcházel jsem od toho stromu nerad. Každou chvíli jsem se otáčel, jestli se k brašně s cancákem vrátí majitel. A najednou se proti mě po

pěšince žene supící, rychlou chůzí zčervenalý tramp. Kámen mi spadl ze srdce. Zdvořile jsem odpověděl na jeho udýchané „Ahoj!“ a šel jsem klidně dál svou cestou.

Novoroční

„Jak na Nový rok, tak po celý rok,“ pravil Samotář Pét'a a vystrčil zpod cely malíček, aby vyzkoušel sílu mrazu. Vedle spočívající spacák, zachumlaný v igelitu a celtách, ani nedutal. Jen z otvoru pravidelně stoupaly obláčky cigaretového dýmu.

„Odhad mrazu je mínus dvacet stupňů,“ hlásil Pét'a. „Co budeme dělat?“

Obláčky dýmu se zvolna rozplývaly v zasněžených větvích a neodpovídaly.

„Budeme vůbec dneska vstávat?“ zeptal se Pét'a.

„Mně je dobře a teplo,“ ozval se ze spacáku dutý hlas Ringle Kida. „Já tu zůstanu. A není mínus dvacet. Tipuju na mínus dvanáct. Může bejt i jen kolem nuly. Je zima a mrzne.“

„Souhlasím, *caballero*. Je zima, sníh a Novej rok. Možná - pokud jsme nespali dva dny!“

Hovor byl ukončen. Nad spacáky šuměl les a v dálce křičely vrány. Najednou se k přirozenému lesnímu švezení přidal praskot větviček a vrzání sněhu. Samotář Pét'a vystrčil zpod cely jedno oko a spatřil prostovlasého trampa v plátěné bundičce a v polokeckách, jak se odhodlaně brodí zasněženým mlázím. Nyní i Ringle Kid přiložil jedno své modré oko k otvoru, z něhož před chvílí vycházel kouř, a tak se jejich spacáky proměnily v obludné jednooké housenky.

„Kdo je to?“ podivil se Kidův spacák. Pét'ův spacák zahuhlal, že neví. Pak se radostně zavlnil: „Už to mám! Přece jak na Novej rok, tak po celej rok!“

Kidovo oko nechápavě mrklo.

„Je to votužilec! Chce bejt celej rok děsně votužilej!“

Kidovo oko zamrkalo na znamení, že už ví a souhlasí. Otužilý ve-třelec se konečně dobrodil na camp a ztuhlými prsty poněkud toporně

rozdělával ohníček. Poté svlékl bundičku, aby ji osušil nad ohněm, a skrčil se do klubíčka v popelínové rozhalence.

Ringle Kid se počal soukat ze spacáku. Vystavil na odiv oděv přezimujícího trampa, to je směs podvlékaček, tepláků a děravých svetřů. Kolem nohou měl namotaný obal kytary a na hlavě čepici mladší sestry. Samotář Pét'a byl oblečen podobně, jen místo čepice použil kulicha s bambulí.

Cizinec se na ně usmíval.

„Hele,“ prohodil nenápadně Ringle Kid, „není ti zima, když jsi tu jen tak nalehko?“

Otužilec ochotně připustil, že mu zima je.

„Tak co tu děláš?“

„Naši mi schovali věci, abych nemoh ject na vandr. Tak jsem si vzal, co jsem našel ve skříni. Chápete - jak na Nový rok, tak po celý rok! Chci bejt pořád venku!“

Pét'a a Kid svlékali svetry.

„Vem si to,“ strkali mu je, „ať nezmrzneš!“

Společně se potom ubírali přes lesnaté kopce na vlak, až se ocitli na návsi pohádkově zasněžené vesnice. Stanuli před hostincem, z něhož vanulo příjemné teplo a vůně výčepu.

„Do hospody nelze,“ zesmutněl Samotář Pét'a. „Jak na Nový rok, tak po celý rok!“

Ale Ringle Kid už stoupal ke dveřím a bral za kliku. S jistotou rozhodl:

„To už v poledne neplatí!“

Takhle do vlaku nemůžeme

Na hlubokém dně polního úvozu, v blátě a rozbředlém sněhu, ztrápeně na hromadě zpuchřelých klacků spočívá tramp Honda a takhle k sobě hovoří:

„Ještě čtyřicet minut a ujede mi poslední vlak na přípoj. Jen indiánský šamani a mistr z truhlárny vědí, co v týhle pustině, já trouba, v neděli večer budu dělat. A hlavně, jak se dostanu domů včas, aby

mě fotr neztrískal.“

Úvozem se k Hondovi blíží postava a těžce se probíjí blátem. Je to mládenec vysoký a vychrtlý, pod kovbojským kloboukem poletují řídké plavé vlasy. Jeho ústroj tvoří tvídové sako po starším bratrovi a vybledlé texasky od bratra mladšího. Jedna nohavice je roztržena a odkrývá hubené, zimou promodralé lýtko. Postava vleče na zádech spacák v igelitovém pytli. Pro ten kovbojský klobouk Honda poznal, že přicházející mládenec je rovněž trampem. Honda sklonil hlavu a čekal, že ho kovboj mine bez povšimnutí. Neraď by se s ním ukazoval na smíchovském nádraží. Ale vychrtlec se zastavil, a poznali se. Oběma zdobí knoflíkovou díрку stejné camrátko.

Kovboj k Hondovi pravil:

„Musím chytit vlak. Je to daleko k nádraží?“

Honda vzhlédl a usmál se.

„Nádraží je tam, Johnny, odkud přicházíš.“

Kovboj v tvídovém saku to odmítl.

„Úvozem jdu přímo z lesa. Žádné nádraží.“

„To není možné,“ vydechl Honda, „já jdu z druhé strany úvozu, jdu taky z lesa, a tam taky není nádraží! Ostatní šli po silnici, ale mě šerif poslal zkratkou, abych stihnul vlak na přípoj.“

Johnny se podíval nalevo, potom napravo. Stejně svahy, stejný polnatý obzor, stejné bláto na dně úvozu.

„Mě taky poslal šerif zkratkou. To je past, tenhle úvoz. Jeden z nás nedával pozor, otočil se a vydal se zpátky.“

„Já to nebyl.“

„Já taky ne.“

Na bandalíru Hondova telete je připevněna pěkná malovaná placka.

Johnny na ni ukázal prstem:

„Strčil jsi do mne při soutěži. Kdybys to neudělal, placka by byla moje!“

„Nikdo do tebe nestrčil. Byl jsi pomalejší než já, tak jsi skončil druhý.“

„Strčil! Ale co, na tom teď nezáleží, důležitý je, aby nám neujel vlak. Co máš s tou nohou, že se tady válíš? Máš to zlomený, nebo co?“

Honda odpověděl:

„Najednou se mi přestal hejbat kotník. Děsně to bolí. Tady vzadu nad patou.“

„Asi ti nastydla achilovka. Nediv se, když do studenýho marastu nosíš tenisky!“

„Já jiný boty na vandr nemám.“

Johnny nadhodil pytel na zádech:

„Tak, a jde se! Vlak jede za půl hodiny. Dáme se tímhle směrem. Mým směrem! Tam je nádraží.“

Donutil Hondu, aby se postavil. Vykročili. Hned při prvním kroku si Johnny přišlápl utrženou nohavici a padl na kolena. Vstal a vyrazil znovu. Honda kulhal za ním. Pospíchali vpřed, jak rychle jim nohy a bahno dovolily.

Úvoz znenadání vyběhl na volné prostranství. Oba trapeři zůstali stát na polní silnici. Před nimi prázdný prasečák, obkroužený stopami traktorů, vzadu pokračuje další úvoz, hluboký, zabahněný a daleký. Kolem dokola, od obzoru k obzoru, pole a pole. Žádné koleje.

„No tohle! Ještě jeden úvoz!“ zvolal Johnny. „Jestli nám ujede vlak, tak se dneska domů nedostanem. To jsme se dali pěknou zkratkou.“

Honda svěsil ramena, a tele sklouzlo na zem.

Ve chvíli beznaděje se na silnici objevila orezlá oktávka.

„Stopujeme!“ křikl Johnny a zamával.

Auto přijelo, zastavilo, a řidič se vyklonil ze dveří:

„Potřebujete k vlaku, hoši? Vezmu vás. Dál stejně nejedu.“

Vzadu vystrkují hlavičky zvědavé děti.

Johnny s Hondou se radostně hrnou k autu, ale řidič najednou mění názor:

„Zbláznili jste se? Takhle mi do auta nemůžete! Dyk bych po vás tejden uklízel! Jen se na sebe podívejte!“

Honda s Johnym se po sobě podívali. Dvě postavičky, jedna s teletem, druhá s igelitovým pytlem, ale společně s nohama tučně obalenýma polním blátem. Blátivé cákance všude, dokonce i v obličeji a na kovbojském klobouku.

Johnny se sehnul do auta:

„Prosím vás, mohl byste nám poradit, kde je tady nádraží?“

„Támhle,“ máchl řidič dlaní do úvozu, ze kterého přišli.

Honda se na Johnyho významně podíval: víme, kdo se otočil v úvozu!

„Tak děkujeme, a na shledanou!“

Zůstali ztraceni v polích. Od prasečáku zafičel vítr, a ve vzduchu poletoval sníh. Nečekaně v dálce zahvízdal vlak. Johny si leknutím přišlápl nohavicí.

„To stihnem!“ zaječel.

Hodili bágly na záda, Johny popadl Hondu kolem pasu, a klopýtali bok po boku rovnou přes pole, přes rozbředlá oraniště pokrytá březnovým sněhem. Vlak hvízdal stále blíž a naléhavěji. Stanice se najednou objevila v dolíku pod další vlnou polí. Za tratí začínají ploty a zahrady cizí vesnice.

„To stihnem!“ opakoval Johny a pro povzbuzení myslí si poskočil.

Na radostné poskočení čekal jeho igelitový pytel. Roztrhl se v celé šířce, a do mokré hlíny klesl nejdřív spacák a pak to ostatní.

„Jeje, moje občanka,“ vzdychl Johny a vrhl se na kolena. „Mám ji čtyři měsíce!“

Chvatně sesbírali co vypadlo, a Johny tu hromadu nakonec sevřel do náruče. Především spacák, baterku a svetr od sestry nejmladší.

Stanuli na okraji srázu, přímo nad tratí, a sledovali, jak do stanice vjíždí motorák. Jeho červená barva září pod oblačnou oblohou jako hřejivý táboráček.

„Dolů srázem!“ rozhodl Johny.

Sráz je prudký, ale končí u nástupiště. Byl vybagrován při stavbě železnice a obsahuje kvalitní jíl. Díky jílu se oba trapeři dostali ke kolejím rychle, ale ani jeden po nohách.

Průvodčí je mladá, hezká, a drží otevřené dveře vagonu. Vane z něho teplo a útulno. Všichni cestující nastoupili, zbývají jen Honda a Johny. Průvodčí stále přidržuje dveře, aby se bez jejího svolení nedalo projít dovnitř, a s obou zablácených zálesáků nespouští oči. Motor burácí, už aby vyrazil, a Hondovi došlo, co se děje. V přepravním řádu se důrazně praví o osobách znečištěných a odpuzujících. A že oba jsou dostatečně odpudiví, to předvedl i řidič oktávky, nemluvě o běhu přes pole a sjíždění k nástupišti po jílu.

„My se odsud nedostaneme,“ řekl Honda Johnymu. A tragicky pokračoval: „Já jsem do tebe, Johny, strčil při soutěži schválně, protože jsem chtěl vyhrát.“

Honda by rád ke svému proslovu kajícíně sklopit oči, ale nemohl, protože hypnoticky hleděl na průvodčí. Mluvil dál:

„Ta placka ti, Johny, právem náleží. Děkuju ti, že jsi mě neopustil.“

„Nemysli na to, kamaráde. Za naši smůlu mohu já, ježto jsem se otočil v úvozu. Beze mne bys vlak chytil.“

„Bez tebe, Johny, bych tady nebyl, věř mi. Ale zajdi někdy do Kotců a sežeň si na sebe něco vojenskýho. A pořádný tele.“

„To se chystám, až příští měsíc dostanu učňovský kapesný. Teď zamáváme vlaku na rozloučenou, a budeme u kolejí čekat, jestli nás v pondělí ráno vezme do Prahy první dělnickéj. Nebo jestli tu do toho rána bídne nezhyne,“ říkal Johny s pohnutím. Jenomže takové řeči jsou trampa nedůstojné. Johnyho hlas se vzápětí zocelil. Křikl na průvodčí osudnou větu:

„Slečno, prosím vás, pusťte nás do vlaku! My za to nemůžeme. Takhle nás zřídila příroda! Copak nemáte ráda přírodu?“

Průvodčí ještě na chvilinku přidržela dveře, pak se usmála a ustoupila stranou. Oba trapeři s děkováním nastoupili, a motorák se rozjel.

„Stihli jsme to, kamaráde,“ radoval se Johny, když cpali spacák a tele nahoru nad sedadla. „Byl to parádní vandr! Jsem s ním spokojenej. A ještě dovezeme na Smíchov trochu polní hroudy!“

„Baže. Zítra se dobelhám k závodní doktorce, a pak vypadnu z učňáku. Příští pátek musím bejt fit! Jó, jó, v březnu se to vandruje.“

„Bacha na tenisky, padá ti z nich bahno do vagónu.“

„Jo, vidím, dám si pozor. Nemáš něco k jídlu?“

„Nemám.“

V lesnatých kopcích a polních úvozech nedělní krajiny doznělo hvízdání vlaku. Začalo se stmívat.

Šerifka

Když rozkvétaly pampelišky, začalo se v osadě reptat, a když dozrály třešně, vřelo to jako polívka v ešusu. Jedenkrát šerifka nedorazila na vandr, a tak mohl Joe Červotoč zahájit otevřenou vzpouru. Svolal ostatní tři osadníky a prohlásil:

„Když jsme založili osadu, chtěli jsme mít i šerifa. Zvolili jsme jednoho, pak druhého, volili jsme šerifa každou chvíli, pěkně jsme se střídali. Ale teď máme za šerifa Dračici, která se drží od podzimka a šerifskou hvězdu nikomu nepůjčí. Navrhuj, abysme Dračici řekli, že ji za šerifku už nechceme!“

„Ano! Výborně! Pryč s Dračicí!“ jásali osadníci.

„A z moci šerifa nás tejrá všelijakejma pravidlami,“ pokračoval Joe Červotoč. „Nesmíme říkat *vole, vole*, nesmíme pokřikovat z vlaku, a musíme tahat na vandr mejdlo. A taky se mi nelíbí, jak vyzývavě nosí Dračice šerifskou hvězdu!“

„Vyzývavě taky, ale hlavně, aby ji měl každej na vočích!“ bouřili osadníci.

„Nejhorší je,“ ztišil hlas Joe Červotoč, „že k nám Dračice nepustí cizí holky. Zrovna před chvílí jsem viděl u potoka lágrovat hezké tábornice. Pozveme je do našeho campu, šerifce natruc!“

„Ano! Výborně! Sláva tobě, kamaráde!“

Joe Červotoč, vyslanec, se odebral k potoku. Dlouho se nevracel. Když se konečně vrátil, nebyl k poznání. Vratký krok, vlasy zježené, oči v sloup, a z jeho vojenské košile visely cáry.

„Nechtěly se mnou jít,“ sténal Joe, „když jsem je přesvědčoval, tak mě přepadly a zmlátily!“

Ustrašení osadníci dali hlavy dohromady. Víte co, řekli si, ještě že jsme v dobrých rukách šerifky Dračice, která to s námi myslí dobře. A už žádné vzpoury. Dobře, že ji máme.

„Helejte, helejte,“ volá trampík, přibíhající pěšinou podle skal. „Viděl jsem vaši Dračici na nádraží, vedla se s nějakým klukem – a prej už s váma jezdit nebude!“

„No, tohle,“ žasl Joe Červotoč, „my ji v osadě hejčkáme, šerifskou hvězdu jsme jí dali, mejdlo na vandr vozíme, tábornice jsme si k ohni nepřivedli, a ta nevděčnice nás opustila. No, tohle!“

Večer pro trampku

S usárnou na hřbetě a s domovenkou T.O. „Rudá tvář“ na rukávě se bral šerif a samozvaný indiánský náčelník Psí huba skalnatou roklí, a jeho kanady v rychlém rytmu kroků rozhrnovaly závěje spadlého listí. Za vlhkou skalkou objevil Pétu a Ringle Kida, kteří tam kouřili startky a tvářili se spiklenecky.

„Co tady děláte?“ uhodil na ně Psí huba. „Pojďte se mnou do knajpy!“

„Jó, do knajpy ...,“ vzdychl Ringle Kid, „my teď spíš do mlíčnýho báru! Máme na campu holku, Helenku od nás z domu. Naši nám ji vnutili, aby si užila výletu do přírody. Tudíž do osvěžovny nemůžem!“

„Co nemůžete?“ nechápal náčelník. „Vemte Helenku do hospody s sebou! Aspoň pozná, jak to u trampů chodí. Holka na vandru! To vám budou všichni závidět a ještě se o ni popereme!“

„To je právě to!“ zakvílel Ringle Kid. „Hlenka si myslí o trampch jen to nejlepší, vždyť čte Mladý svět. Tramp nekouří, nepije, nepere se, mluví slušně, nelajdá po hospodách, miluje přírodu, zapaluje oheň jednou sirkou, zírá na hvězdičky a nešlape po kytkách. Úplně nás ta ženská zničí.“

„To jí musíte pěkně vysvětlit, rozumíš - drsnej život zálesáckejch neotesanců v divočině ... vysvětlovat a vysvětlovat,“ radil Psí huba.

„Jó, ty chytřej!“ vyjel Pét'a. „Hlenka doma všechno poví, naši se znaj s jejich, a já jezdím na tramp podmíněně. Otec povídá: po vojně si dělej co chceš, pacholku, ale teď budeš poslouchat!“

„Na chvíli uniknout můžete,“ radil dál Psí huba, „hele, pojdte se mnou, za hodinku jste zpátky, a tý holce se vymluvíte, že jste museli pomoci lesní správě nasypat krmelce!“

Tohle vypadalo jako opravdu dobrá rada, a tak všichni tři vykročili.

V hospodě „U ztracené ponožky“ vládne výčepu hubená zrzka v bílé zástěrcce. Ostrým zrakem sjela trojici nově příchozích a neodpustila si jedovatou poznámku:

„Přišli jste do lesů, tak co děláte v nálevně?“

Psí huba, Pét'a a Ringle Kid moudře mlčí a procházejí do hostinského sálu, kde nad pivem a kytarami sedí několik trampů.

Uprostřed na ošlapané prkenné podlaze stojí jeden, na domovence znak vlčí stopy s příliš velkými drápy, a soustředěně počítá své souvěrce.

„To je dost, že jste tady,“ vítal příchozí.

„Kolik je nás?“ věčně se ptá Psí huba.

„S váma osmnáct,“ zní hrdá odpověď. „Jsme v převaze.“

Na druhé straně sálu, v temném koutě, se slézají vlasatí mládenci. Ze tmy kouta stíhají zarputilými pohledy trampské území, umístěné u světlých stolů pod okny.

„Pijou nám krev,“ řekl vlčí tramp, když Psí huba, Pét'a a Ringle Kid pohodlně usedli, a zrzka se přihrnula s občerstvením. „Místní instrumentální skupina a její klaka. Mermomocí nás přesvědčují, abysme sem nechodili. Ale my je dycky přeřvem. V sobotu večer jsme tu pány my!“

Přívrženci temného kouta se uculují - do sálu se jich valí stále víc a kromě hudebních nástrojů přinášejí podlouhlé předměty. Všeljak je rovnají kolem sebe na maličké pódium, které se skrývá v jejich temném koutě.

„Mají bedny, ty vole!“ hrůzou vyjekl jeden z trampů.

Vůdce s vlčí domovenkou ho okřikl:

„My máme *Bednu vod whisky*! A když bude nejhůř, nasadíme *ruty šuty Arizóna Texas*!“

Znenadání udeřila do strun fungl nová trsátka, zesilovače zakvílely do reprobeden, hutný hospodský vzduch se zachvěl nápořem decibelů.

„Mně z toho spadla pěna,“ znovu vyjekl jeden z trampů.

Trampským kytaristům ztuhly rysy. Gibsoni vyrazily se svých obalů, síla drnčících kovových drátků rozvlnila hospodské záclony vstříc rezonujícím bednám. Tabulky v oknech zaskřípaly, hospoda se třásla v základech.

Temný kout vítězil, když nasadil pořádněj rachot, stoly pod okny měly navrch, kdy zabouřilo „*Rodné údolí*“ nebo „*My jsme kluci očkováný satanem...*“

„A už toho mám dost!“ vletěla do sálu zrzka v zástěrcce. „Bigbítáci tu zůstanou, ty jsou místní, ale čundráci půjdou do výčepu. A žádný hraní, já mám jen jedny uši!“

Dobojováno, vyšší moc zasáhla. Instrumentálci a jejich klaka burácejí radostí a velkoryse objednávají další pití. Zakřiknutí trampové se ve výčepu nezdržují. Oblékají batly, nahazují usárny a odcházejí.

„Tak je dobře,“ pokřikuje za nimi zrzka. „Přišli jste do lesů, tak táhněte do lesa!“

Když bojem rozjaření Pét’a a Ringle Kid vypadli před hospodu, zůstali celí zkoprnělí. Schůdky k silnici neozařuje slunce, ale lampa nad vchodem, a v dálce na kopcích blikají světýlka samot. Venku je tma! Úplně zapomněli sledovat čas - ostatně ani Pét’a, ani Ringle Kid nemají hodinky, a kdoví, jestli je má náčelník. A Helenka je na svém prvním vandru opuštěná v ponuré skalní rokli! Pét’a se podíval na Kida a v jeho očích se odvíjí film, který by se mohl nazývat „*Vandrákova tragédie*“: Helenka, uslzená Helenka, její rozčilení rodiče, Pét’ovi vzteklí rodiče, Pét’ův veksl mizí ve skříni, klíč se otáčí v zámku, klíč od skříně mizí v kapse přísného otce ... a zase dokolečka.

„Rychle na camp!“ zařval Ringle Kid a už se řítí po silnici do tmy.

V patách za ním Pét’a, náčelník Psí huba a tramp s vlčí domovenkou, který pokřikuje: „Helejte se, příští sobotu se sejdem tady, hospodu si vyřveme zpátky!“, ale pak nestačí tempu, zaahojuje a zůstává někde vzadu.

Trojice pospíchá, co kanady krokům stačí. Pét’a si spílá hlupáků, Ringle Kid supí námahou a Psí huba se jim posmívá. Když míjeli místní vlakovou stanici, náčelník přibrzdil:

„Tamta holka na lavičce, není to ta vaše Helenka?“

Skutečně! Na lavičce u kolejí, jako kuře schoulená vedle skromné bagáže se krčí Helenka, a nazelenalý nádech její pleti může být od nádražní lucerny nebo od vnitřního rozpoložení. Pét’ovi se v očích opět začala odvíjet „*Vandrákova tragédie*“ v obrátcích učnovského soustruhu.

V kopcích zahvízdal motorák.

„To je konec,“ tragicky pronesl Ringle Kid.

Ale Psí huba jen houkl „se nevzdávej tak rychle, vole,“ a už se jako velká voda hrne k Helence. Nevšímá si jejího zsinalého vzezření ani uraženého pohledu, skoro násilím ji chopí za jemnou ruku a zalomí palec, a rázně drmolí:

„Já jsem Psí huba, šerif, ahoj, kamarádko - tak se na to společně podíváme! Našla jsi cestu z campu k vlaku, to je za jedna. Tele, jak koukám, je solidně sbalené! Ale tady ti visí z telete cípek igelitu! Tak to je za dvě. Ešus je pořádně začouzený - je vidět, že nejsi žádná rozmazlená mastňácká slečinka, že umíš rozdělat oheň a uvařit kamarádům jídlo. To je důležité. No, blahopřeju ti, kamarádko, předepsanou zkoušku jsi vykonala s vyznamenáním a tímto jsi přijata do trampského hnutí! Máš se čím chlubit.“

Helenka uslzenýma očima a s důvěrou vzhledla k náčelníkovi:

„To byla zkouška? Že ti dva utekli a nechali mě v lese?“

„Ano, zkouška, kterou jsi složila na výbornou!“ rozplýval se Psí huba. „Jsi už prostě správná trampka, žena do divočiny! Jsem na tebe hrdej!“

Sklonil se k Helence níž a důvěrněji řekl:

„Ale o té zkoušce doma nemluv, rodičové by to nepochopili. Zůstane to jen mezi náma, správnějma trampama, jo?“

Helenka horlivě přikývla a dokonce se na Pétu a Ringle Kida smířlivě usmála. Úsměv jí vrátili poněkud křečovitě.

Psí huba bez varování vytáhl z horní kapsy kožené vestičky záložní domovenku T.O. Rudá tvář a bezostyšně se vši výmluvností nabídl Helence členství ve své osadě. Pét a s Ringle Kidem zůstali na tu drzost zírat. Víte, co s nezkušenou trampkou udělá vidina domovenky na rukávu nažehlené vojenské košile? Neodmítne, pochopitelně.

„No, počkej,“ vydechl Ringle Kid, „hele, náčelníku, ty jsi nám Helenku přebral! Co to má znamenat?“

„Říkal jsem vám, že se o ni popereme!“ uchechtl se Psí huba a vlastnický si usměvavou Helenku objal kolem útlých ramínek. „A bacha, je to naše osadnice, tak žádné hlouposti!“

„To je divnej vandr,“ povzdechl si Pét'a. „Nejdřív nám přebrali knajpu, potom osadnici. Co budeme dělat?“

„Bud' rád, že nám zůstaly cigára!“ utěšil ho Ringle Kid.

A potom, s náčelníkem, s Helenkou a bez baterky, svorně táhli večerem na lágr do ponurých skal, pod nohama jim šustilo listí, a v kopcích se ztrácela ozvěna odjíždějícího motoráku a ječivě řvoucího bigbítu, jenž jistě jen nakrátko zneuctil hospodu „U ztracené ponožky“.

Čekání na vlak

Ringle Kid napsal kamarádce Brusince dopis, že na ni počká v sobotu večer u vlaku od Prahy a potom budou razit motorákem na vandr. Brusinka neodpověděla. Z jejího mlčení se dalo soudit, že na Kida zapomněla a přece jen se přiklonila k tomu frajerovi z T.O. Black Boots, který nosil opravdové zahraniční bleděmodré rifle, a to na rozdíl od Kida, jenž oblékal texasky tuzemské výroby. Ale Ringle Kid neváhal a v určenou hodinu trčel jako přilepený u kolejí na okresním nádraží, aby čekal na zázrak.

Vlaky přijížděly a odjížděly, mýjely Kidovu lavičku, tak jako trojstěžníky míjejí opuštěný ostrov, a naděje na Pátka (lépe řečenou Pátkovou) nikde.

Na peróně se motal opilý stařík oblečený do modré nádražácké uniformy. Když ho málem porazil lokotraktor a strojvůdce z kabiny zahrozil, rozhodl se opustit kolejiště a zamířil ke Kidově lavičce. Spustil se na ni s povzdechem znaveného člověka a otočil se na Kida, který choval na klíně kytaru.

„Hele, muzika! Zahraj nějakou veselou!“

„Neumím hrát,“ zavrčel Ringle Kid.

Jasně, že neuměl, ale když už nevlastnil tele ani rifle z dovozu, pomáhal si ke tramskému stylu alespoň kytarou na klíně.

„Neumíš? Tak proč to s sebou taháš?“ zlobil se stařík. „Tady máš pětku a zahraj!“

Násilím vrazil Kidovi do dlaně starý výherní los. Ringle Kid moudře přehodil výhybku:

„Vy děláte na nádraží?“

„Co že dělám? Nic nedělám. Já jsem v důchodu.“

„Tak proč nosíte tyhle šaty?“

Stařík mu slivovicovým dechem houkl do ucha:

„Hlídám, aby dráha dodržovala jízdní řád. Dneska měly tři spoje zpoždění! Tak jsem jim to nandal, aby si hleděli pořádku.“

Z modré uniformy vytáhl primky a zvolal:

„Už tu měl bejt pražák! Já zas na ně vletím. A to žena říkala, že se nesmím rozčilovat.“

Ringle Kid mlčel. Stařík ho rozverně pošťouchl:

„A já to uhod! Pražákem ti přijede holka, že jo? Že mám pravdu?“

„Žádná nepřijede. Nemám ty správný džíny a nemám ani tele,“ svěřil se Ringle Kid a v jeho hlase zněl smutek. To byla pravda. Jediné, co mohl začínající trampířce Brusince do vandrácké výbavy nabídnout, byl nevhodný ruksak, co našel u babičky na půdě. Stařík se tvářil nechápavě, ale soustředěně. Potom z něj vypadla skvělá rada:

„Kup holce rum a mně taky!“

Nečekaně se přihnal vlak od Prahy. S důrazem a rachotem, jak se sluší na zpožděný zrychlený spoj. Nádraží se zaplnilo hlukem a davem, který se hnal dvoranou. V tom davu Ringle Kid vidí hlouček trampů, v čele se nese dlouhán v bleděmodrých riflích s domovenkou T.O. Black Boots na rukávu, s teletinou frajersky přes rameno. Za dlouhánem se řadí jeho osada, a vzadu Ringle Kid zahlédl natupírovanou dívčí hlavu. To je Brusinka! Brusinka má na zádech tele zářící novotou a drží se pěkně zpříma. Vykračuje si za tím dlouhánem z T.O. Black Boots, a Ringle Kid se sesychá do lavičky s touhou, aby nebyl vidět. Na ústup je pozdě. Ale Brusinka mění směr, najednou stojí u Kidovy lavičky a říká:

„Kdy nám to jede?“

„Cože?“

„Prober se, Kide, jedeme spolu na vandr nebo ne?“

Ringle Kid se vzpamatoval. Vyskočil, objal Brusinku a volal, no jistě, už nám to jede! Brusinka do jeho objetí zamumlala:

„Všiml sis, Kide, že mám nový orig tele? Sehnali mi ho kamarádi z Black Boots.“

Ale Kid tohle už nevnímal - hlavně, že dlouhán se svou osadou zmizeli v hale nádraží. Ringle Kid tedy popadl Brusinku, její tele, svůj ruksak z půdy a hledal příslušné nástupiště.

Stařík v nádražácké uniformě klopýtal po pražcích a vykřikoval:

„Tak přece přijala? Kdepak, pražák dycky veze pěkný holky! Řeknu výpravčímu, aby tvůj vlak pustil na čas! Já na to dohlídnu!“

„Díky!“ odpovídal Ringle Kid do dunění motorů. „Máte u mě toho ruma!“

Noc pod balvanem

Vysoko nahoře, v trhlíně pískovcového masívu, visí nad údolím obrovský těžký balvan. Když si osadníci stavěli pod trhlinou přístřešek, balvan jim nikterak nevadil. Ale sotva natáhli na boudičku střechu z větví a začali pod ní přespávat, dostával Johnny podivné nápady.

Jednou takhle, když Honda rozfoukával oheň a Stormy s ešusem se všude pletl, zahlédli Johnnyho pod skálou, jak s rukama v kapsách batlu hledí vzhůru do trhliny.

„Bojíš se, že se na nás zřítí?“ šlehl za ním Honda, ale Johnny neodpověděl.

Přišla noc, temná a bouřlivá, a do napnutého igelitu narážel silný déšť. V přístřešku se tísnili tři trampové, ale jen dva si ten úkryt pochvalovali. Johnny se každou chvíli vrtěl, nemohl usnout a nakonec se slovy:

„Na tu skálu nemám nervy, já jdu spát do lesa,“ popadl celtu, igelit, spacák, baterku a zmizel ve tmě.

„Neblázni, Johnny, vždyť promokneš!“ zbytečně za ním volal Honda.

Stormy to obrátil v žert, že tedy mají pod přístřeškem víc místa. Začali dřít, ale ne na dlouho. Balvan, který jim Johnny jako brouka nasadil do hlavy, tížil a tížil.

„Slyšíš to skřípání?“ najednou zašeptal Honda.

Oba pozorně naslouchali.

„Někdy takhle vržou větve,“ řekl Stormy.

Pauza.

Pak Honda zase spustil:

„Pískovec je hrozně solivej. Když prší, tak voda rozšiřuje kdejakou spárku, podemele kdeco, zrníčko po zrníčku, a pak se to ...“

Nevydrželi. Se strašlivými kletbami prchli z boudičky, a než v lese našli Johnyho, než postavili igelit, než si ustlali a za svitu blesků zahlehli, byli mokří od spacáků po ponožky.

Ráno se do skalní stěny opřelo bledé slunce a z lesů se zvedal mlžný opar. Tři uprchlíci se vrátili k přístřešku a Honda před ním padl na kolena. Z přístřešku dýchalo teplo, sucho a útulno.

„Jak jsme to mohli udělat,“ kvílel Honda. „Jak jsme jen mohli opustit takový pelíšek! Džíny mě studěj, spacák mám vlhkej, já snad dostanu zápal plic!“

„V noci je všechno tak strašidelný...,“ mudroval Stormy. „Proč by měl ten šutrák sletět zrovna když pod ním spíme? Už na to nebudeme myslet.“

Slavnostně si slíbili, že ani zmínkou si na ten balvan nevzpomenou, aby je v noci zase nevyhnal do lesa. A začali sušit.

Na kraji lesa se objevil Drška, šerif T.O. Padesát metrů od hospody. Přihnal se, praštil usárnou o zem, rozhlédl se po rozvěšených spacácích, zahalekal:

„Střecha, že jo? Nevydržela, že jo? Jste mokrý a namíchnutý, že jo?“

Potom ukázal prstem nad hlavu:

„Lepší, že na vás spadlo trochu deště, než támhleten šutr, že jo?“

Ani nemukli. Zrudli, a Honda po něm hodil ošklivým pohledem. Jen pohledem, i když měl po ruce polínko, sekyrku a ešus s vodou.

Spacák pro dva

Johny Červotoč se potácel po mýtině a teskně vzhlížel k noční obloze. Jindy chodíval lehce a bujaře, na putování temným lesem posilněn v hospůdce *U ztracené ponožky*. Táhl se za ním hořkosladká vůně

piva, které mu příjemně žbuňkalo v žaludku. Dnes se v něm převaluje moře ovocenky, jehož vznik provázal šenkýř slovy:

„Copak za to můžu? Pivo ještě nepřivezli. Napij se moštu a dej mi pokoj!“

Johnny doklopýtal na svůj flek. Vybílil spacák, rozdělal oheň a hodlal povečeřet. Znenadání slyší hlásek:

„Já se vohřeju, jo?“

Johnny vyskočil, rozhlíží se kolem, ale těžko něco vidět, když je tma.

„Povídám, u toho vohně se vohřeju!“

U ohniště sedí velký zelený žabák, poulí oči a natahuje pracičky do plamenů.

„Co tu děláš?“ vyděsil se Johnny.

„Nic,“ skřehotal žabák. „Čekám, až budeš spát.“

Pracičkou se poškrábal na bříšku a pokračoval:

„Dřív jsi se přihnal jako velká voda, zazpíval sis, a za chvíli jsi spal. Já jsem za tebou skočil do spacáku a hřál se až do rána. Ale dneska jsi nějakej moc čerstvej!“

Tramp se otrásl.

„Ty jsi se mnou spával ve spacáku? A to jsem se nikdy neprobudil?“

„Chodím za tebou dva roky a nikdy jsi na to nepřišel.“

Johnny Červotoč se po něm trpce podíval a připravoval si ležení. V ohništi dohasínaly rudé uhlíky, žabák si na nich hřál nožky a pozoroval Johnnyho počínání. Broukal si:

„Nahoře hvězdičky,

dole puškvorec,

plavu po rybníce

z konce na konec,

vlnky mě houpají,

točí se dokola,

já na ty hvězdičky

koukám se zezdola ...vandraku, spíš?“

Johnny se napolo vysoukal z dekáče a opřel se o ruce.

„Provinil jsem se,“ řekl, „nahradil jsem pivo ovocenkou. Mám halucinace a zdají se mi sny o ropuchách. Snad to do rána přejde!“

Ulehl a přikryl se celtou. Slyšel, jak po ní něco drobného poskakuje a piští:

„Nespi, ty máku! Pocem, já ti ukážu, že se nezdám!“

Johnny se nehýbal. Cítil, jak se žabák škrábe dovnitř, přikrývá se límcem jeho batlu a funí mu do ucha:

„Vidíš, jindy bys ani nevěděl, že ti něco leze do spacáku!“

Tramp neodpověděl.

Usnuli oba.

Příliš zdařilý vandr

Na sešlapané dlaždice nádražní dvorany vkročil trampíř Blešák a v utahaném rytmu těžkých kroků se bral do nitra nádraží. V utahaném proto, že před sebou držel knihu a četl v chůzi. Až vitrína s jízdními řády Blešáka zastavila.

„Takhle nám to ujede,“ zadupal šerif, jenž tam na lavičce bágloval s kamarádem Béd'ou, zvaným též Méd'a.

„Chtěl jsem si v chůzi dočíst kapitolu,“ pravil Blešák. „Knížku musím v pondělí vrátit!“

„Nejsme zvědaví na romány. Chceme na vandr, a vlak nám ujede!“

„Šerife, ještě tu není ta holka.“

Šerif zkrotnul. Pošoupl brejličky na kořen nosu a zjihle se zahleděl do vestibulu, do něhož právě vplouvala trampka zvaná Vichřice. Vznášela se na dlaždicích, půvabná a v khaki košili, jako trampská královna.

„Vlak právě odjel,“ vyrazil k ní šerif. „Další jede za tři hodiny. Nikdy nepřijdeš včas. To je k zbláznění!“

Vichřice připlula k osadě a milým hlasem se zeptala:

„Podrží mi někdo kytaru? Půjdu si pro jízdenku.“

Šerif se snaživě vrhl po kytaře, a Blešák poprosil, aby nedělali krával, že si potřebuje dočíst kapitolu.

* * *

Vlak pádí nocí, světla v dáli blikají, a semaforey plýtvají zelenou. Ve vagonech je nezvykle prázdno a ticho. Touhle tratí trampové nejezdí - nevede k lesům, řekám a skalám. Ale šerif ji navrhl proto, že je doveze k jejich cíli, sice oklikou a s jedním přestupem, ale doveze.

„Hlavně nesmíme přeject,“ varoval šerif, když nastupovali do vlaku. „Někdo musí bdít a sledovat stanice! Budeme přestupovat, a na to nejsme zvyklí.“

Přes varovná slova osadníci jeden po druhém usnuli, včetně šerifa. Vlak pádil nocí, až skončil jízdu v neznámém městečku.

Osadníci museli vystoupit do noci. Táhli spícími uličkami někam do přírody, šerif vyčítavě mlčel, Vichřice padala únavou, Béd'a naříkal hladu a Blešák neustále dobíhal, protože se pod každou městskou lucernou zastavoval a otevíral svou knihu. Za městem jim noční větřík protřepal trampské košile, a kolem dokola se rozložil temný obzor, rovný jako tvrdá postel v lesních boudách.

„Kam jsme to dojeli,“ skuhral Béd'a, „šerif se spletl o čtyřicet kilometrů. V životě jsem neviděl takovou rovinu. Snad - abysme si ustlali na mezi?“

„Můžem si hrát na prérii, vy budete kovbojové a já budu předák,“ navrhl šerif. „Takže nebude vadit, že kolem nás jsou lány s obilím. Uložíme se do tamtoho remízku.“

Potom řekl Béd'ovi, který loudil sušenku pro hladový žaludek, že jíst se bude ráno. Polní cestou doklopýtali k remízku, prodrali se nějakým houštím a složili se do trávy pod stromy.

„Víte, že v tomhle lese voní třešně?“ divila se Vichřice.

Šerifovi se zdál zvláštní sen: plaval v řece a spolu s ním bílé ryby. Ryby ladně pohybovaly ploutvemi a plesk, plesk, mokré ploutve plácaly šerifa do hlavy. Šerif otevřel oči a honem je zase zavřel. Řítla se něj bílá mokrá zeď a plác! přímo do čela. Šerif nečekal na další mokré útok, horečně lezl ze spacáku a hledal brejličky.

* * *

Zářilo letní ráno, a voněl třešňový sad. Dívka v pestrých šatech vřela nad utrmáčené vandrácové ležení vyprané povlečení a hrozně se tomu smála. Osadníci vstávali, vstávání se změnilo v útěk. Posbírali věci a prodrali se živým plotem na polní cestu.

„Ta holka nad nás ty cejchy dávala schválně,“ láteřil Béd’a, „mně kapalo na spacák. Taky to mohla líp vyždímat!“

„Já mám hlad,“ ozvala se Vichřice. „Co se té slečny zeptat, kudy se jde na nádraží? Vraťme se zpátky do Prahy a pojedme na Sázavu! V horku se nedá dělat nic jiného, než opalovat u řeky.“

Tohle šerif zamítl. Když osadu zavedl do pouště, tak ji taky z pouště vyvede. Směr pochodu bude řízen podle slunce, a na nádraží budou cobydup.

Bylo po poledni, když pražící slunce zastihlo poutníky mezi nekoječnými zemědělskými lány, ale bez šerifa. Šerif vyrazil napřed, ztratil se v pšenici, aby se vynořil o kousek dál v žitě. S předstíraným optimismem volal:

„Jen klid, za chvíli narazíme na trať, a podle kolejí budeme na nádraží ...“

„... cobydup.“ hlesla Vichřice.

Táhli dál, až narazili na dva uprášené topoly, cudně skrývající zarostlý rybníček.

„Vidíte, příroda! Skoro jako na Sázavě. Smyjeme prach cest!“ vítězil šerif.

Béd’a shodil usárnu a žádal jídlo. Ve stínu topolů se tedy zastavili. Vichřice se nad rybníčkem ošklíbala. Nelíbilo se ji, že z jedné strany je do něj navezena fůra hnoje a z druhé čouhá zbytek traktoru. Bleškovi to bylo jedno. Sedl si pod topol a četl. Šerif zouval kanady.

„Já si zaplavu. V tomhle horku se nedá vydržet!“

„Ta zelená louže je podezřelá, bejt sebou, tak tam nelezu. Utopíš se v bahně, šerife!“

Šerif hrdě sundal brejličky, s gestem hazardéra je svěřil do opatrování Vichřici a vlezl do rybníčka. Obešel ho kolem dokola a byl mu po kolena.

„Hele, šerife, s touhle přírodou se jdi vycpat,“ vrčel Béd’a. „Chceme razit na nádraží!“

Šerif se urazil. Vyškrábal se z bahna na břeh, oblékl se, a mlčky vyrazil dál po ní cestou. Ostatní za ním. Vichřice počkala na Blešáka, který krácel vzadu a četl při chůzi.

„Tobě není horko?“

Blešák zvedl hlavu.

„Není mi horko. Čtu si Jacka Londona, a zrovna je sněhová bouře. Teplota je mínus čtyřicet stupňů. Asi brzy zmrznu. Už nemám žrádlo pro psy.“

Vyděšená Vichřice utekla dopředu.

Lán pšenice se náhle rozestoupil, na obzoru se objevila vesnička.

„Koleje, koleje!“ jásá Béd'a. „Konečně pojedeme na pořádné vandr, vykoupat se v pořádné řece, poležet pod smrkama!“

Tváře se rozjasňují a na únavu se zapomíná. A už osadníci stojí v cihlové nádražní boudě a v jízdním řádu čtou, že tady vlaky v sobotu nejezdí. Běda ztěžka dopadl na lavičku a svěsil hlavu. Krajina hodna trampů je dnes nedostupná.

„Nic není ztracený,“ brebentí šerif. „Najdem silnici. Budeme stopovat.“

Hladový Béd'a se najednou rozječel:

„Za to může šerif! Kdyby hlídal přestup, tak jsme neskončili v týhle díře! To jsem moh ject rovnou na žňovou brigádu, kdybych se chtěl potit jako kuň a hladovět jako pes!“

Vichřice útok odráží:

„Šerif za to nemůže! Měl ses, Béd'o, taky víc snažit o blaho osady!“

„Já makám na stavbě, princezno, já jsem v pátek utahanej jako kotě!“

Šerif má kamennou tvář, a Blešák říká:

„Vy mi stíníte, nemůžu číst! Tu knížku musím v pondělí vrátit!“

Od kolejí se vydali, hladoví, žízňiví a rozhádaní, do vesničky, aby našli hospodu, nejlepší útočiště trampů. Ve vsi zjistili, že taková vy-moženost tam není. Navíc působili jako místní atrakce, protože obyvatelé o existenci trampingu ještě nevěděli. Za vsí šerif obřadně sejmul hvězdu, Béd'a vykřikoval něco o zrušení osady, Vichřice se rozplakala

a Blešákovi zbývaly dočíst tři strany. V zoufalství táhli dál, až se na obzoru objevil remízek.

„Jako v dobrodružných románech,“ vydechl Blešák. „Motáme se v kruhu a vrátili jsme se na původní místo!“

U třešňového sadu je vítala dívka v pestrých šatech:

„Pojďte dál! Tatínek říkal, že se vrátíte. U nás můžete zůstat. Jenom ohníčky nesmíte pálit. Maminka vzkazuje, že máte přijít na svačinu. Basa desítky se chladí ve sklípku.“

S mnohým upejpáním shazovali bágly. Béd'a podepřel šerifa, aby únavou a rozčilením neklesl do trávy. Dojatě se omlouval:

„Zdařilý vandr jsi nám naplánoval, šerife! Odpuť pochybovači.“

Šerif se zmohl na chraptivé hlesnutí vyprahlým hrdlem:

„Poslyš, holčičko, a kdepak máte ten sklípek?“

* * *

V neděli večer se nádražní dvorana od příjezdu vlaků až k zastávkám tramvají hemží jako spořádané mraveniště Šerif a jeho osadníci krácejí jako ostatní cestující vstříc nudnému týdnu v továrních halách, dusných školách a zaprášených stavbách. Ale opálení, hrdí a ozdobení žitnými klásky. Někdo vzadu na ně zavolal:

„Helejte, kde jste byli? Čekali jsme na vás dole u řeky - a vy nikde!“

„Sorry, tentokrát jsme byli na jiném, ale skvělém fleku,“ houkl přes rameno šerif. „Letní pohoda, pívko -“

„- a úžasná, naprosto úžasná příroda,“ doplnila Vichřice a plula dvoranou v čele sjednocené osady jako trojstěžník pod plnými plachtami, jako trampská královna, pyšná, zářící a vonící po obilí a třešních.

Studánka

Šli jsme s Čajdou kolem Věžáku do hospody na Vidlák. V údolí ani živáčka, jen ticho a teplý vzduch, tetelící se nad rákosím. V zarostlé zátočině za plotem poslední chalupy se pod pískovcovým převísem leskne studánka. Takový domeček z balvanů, s letopočtem 1880. Jak jsem říkal, nikde nikdo - a navzdory tomu se ve studánce chladila desítka Staropramenu. Lahvová zeleň se příjemně zrcadlila na hladině studánky, a společnost jí dělaly napadané žlutouňkové olšové lístky.

Šli jsem dál Želejovským údolím, louky a borovice voněly, po rybníku pluly kachny, a my s Čajdou jsme se dohadovali o té pivní flašce. Kde se tam vzala, když nikde nikdo, komu tedy patří, a tak dále.

Došli jsme k Jordánce, a Čajda si najednou postavil hlavu, že si desítku ze studánky vezme a vypije.

„Ať je to jakkoli, je to krádež!“ říkám já.

„Nemůže to být krádež, když mě nikdo neuvidí!“ říká Čajda s běžným přístupem. Nechal mne čekat u Jordánky a pádil zpátky do studánky pro pivo. Za chvíli byl zpátky, bledý, vyplašený a bez flašky.

„Vona tam už není!“ vyrazil ze sebe.

Zbledl jsem taky. Zdůrazňuji - nikde nikdo, jen tichý podzimní klid a kachny na rybníku. Ať by kdokoli sešel se stráně od Krčkovic, museli bychom ho vidět, o široké cestě, vinoucí se celým údolím, ani nemluvě. Kráčeli jsme tedy k Vidláku a plnou vahou rozumných úvah jsme se marně snažili rozřešit záhadu zmizelé desítky. Čajda se hojil nadějí, že hospoda na Vidláku mu zklamání nahradí. Ale nenahradila! Hospoda u Vidláku byla zavřená.

Opakuji se vši tragikou: hospoda na Vidláku byla zavřená. Žízlivě a rozladěně jsme se vraceli zpátky Želejovským údolím (lágr jsme totiž měli poblíž Čertoryj), slunce klesalo někam ke Kosti, ale jako naschvál začalo naposled hřát. Horkem schváceni jsme došli ke studánce, a mezi žlutouňkými olšovými lístečky se leskla lahvová zeleň. Ta desítka Staropramen se do studánky vrátila.

Ať je to jakkoli, je to krádež. Bud' především poctivý tramp! Syčel jsem na Čajdu, a ten házel po studánce pohledem, jako malí kluci házejí šutrákem na vysoké nedostupné věci.

Vyškrábali jsme se do skal na camp a Čajda začal vyvádět. A že pivo musí mít, a že když na Vidláku bylo zavřeno, tak si aspoň vezme tu desítku ze studánky, a že to musím pochopit.

„Tak dobře,“ souhlasil jsem, „navrhuju, abysme si to pivo koupili. Kdyby náhodou někomu patřilo, víš, třeba je v chatách u Věžáku nějaký zapomenutý chatař, který si tam to pivo dává chladit, tak aby to nebyla krádež.“

Čajda hned pookřál a byli jsme rádi, že nás napadlo tak pěkně po trampsku poctivé řešení. Jenomže - neměli jsme na pivo dost drobných. Prohledali jsme všechny kapsy u batlů a džín, dokonce jsem rozpáral nohavici, kde jsem měl zašitou pětikorunu pro případ nouze... měli jsme totiž u sebe bankovky z výplaty, které jsme původně chtěli v hospodě na Vidláku rozměnit.

„Nebudu dávat kilčo za pivo, které jsem mohl ukrást,“ komentoval to Čajda. Nakonec jsme příslušnou částku dali dohromady a Čajda s hrstí mincí radostně vyrazil ke studánce.

Slunce zmizelo za hradbou lesů, citelně se ochladilo a ve skalním údolí se rychle stmívalo. Čajda přišel tiše a znenadání. Mlčky se sehnul pro svůj bágel, vybalil spacák a rozhodil ho na zem. Rty měl semknuté a oči ani nezdvihl.

„Kde máš pivo?“ zeptal jsem se. Tužil jsem zradu. Čajda chvíli mlčel a pak jen prostě řekl: „Tentokrát tam byla dvanáctka Plzeň.“

Na dvanáctku jsme drobné neměli. Věc byla vyřízena, už jsme o tom nemluvili. Hezky si s trampama pohrála, tahle záludná studánka! A záhada zůstala záhadou.

Pivní deficit, způsobený zavřenou hospodou u Vidláku, jsme dohnali až v neděli večer v nádražní restauraci. Tam jsme se s Čajdou viděli naposled. Začal jezdit na Brdy, kde, jak se nechal slyšet, si prameny z poctivých vandráků nedělají legraci.

Já sám ovšem do Ráje patřím, a tak není divu, že po nějakém čase jsem zase procházel opuštěným údolím Věžáku. Byl slunný klidný den, ticho, bezvětrí a po hladině pluly kachny. Hned za plotem po-

slední chalupy koukám do temně zarostlého koutka pod skálou, ke studánce. A je tam pivo! Lahvová desítka Staropramen se chladí, ponořena mezi olšové lístečky. To snad není možný, usmívám se, nikde nikdo, ale ve studánce je pivo! Velice se mi hodí. Kde mám drobný? Sáhnu do kapes a najednou slyším syčivý hlas z rákosí:

„Zmiz vod tý flašky, mladej!“

Zcela maskován, na skládací židličce sedí v rákosině rybář, pruty nataženy na rybník a dlouhé vlasce splývají s hladinou.

„Na shledanou!“ vyhrkl jsem nepatřičně a zdrhal jsem k hospodě na Vidlák.

Měli otevřeno.

Indiánské léto

Odevzdán podzimním náladám jsem se ubíral žloutnoucím lesem, když jsem na složených kládách u cesty našel svého dobrého kamaráda Pét'u. Spokojeně se tam ve vůni borové kůry vyhříval na sluníčku. Jakmile mne uviděl, hrozivě zkřížil ruce na prsou a hlubokým hlasem pronesl:

„Ty jít vocad', sic dostat moje pěst na tvoje tlama!“

Překvapeně jsem se zastavil.

„Co to vyvádíš, Pét'o, já jdu k nám na camp!“

„Copak, nevidíš, že jsem, Indián?“ opáčil kamarád a předvedl mi zplihlé sojčí pírkó, vetknuté do roztřepaných vlasů. Potom slezl po kládách na cestu, popadl kus klacku a vrazil mi ho do žeber: „Ty jít, nebo já střílet! Já dobrý střelec!“

Tak jsem vykročil. U potoka jsme našli šerifa. Zuřivě drhl v ešusu nánosy bývalých jídel a tvářil se nevrle. Jeho černá kožená vestička byla ověšena cingrlátky, až se v nich šerifská hvězda skoro ztrácela. A na hlavě měl čelenku z vojenského kapesníku. Pét'a mě dostrkal k šerifovi a řekl:

„Hele, náčelníku, přijít sem bledá tvář a padnout do pastí. Myslím, že on chtít mít řeči.“

Šerif radostným pohledem objal moje žebadlo, šacoval vestičku a volal:

„My nebýt nepřátelé! My teď spolu vykouřit dýmka míru. Hrome, kde mám sparty?“

Indián Pét'a přinesl celtu, usedli jsme na ni a náčelník obřadně zapálil cigaretu. Z campu se připlížil znuděný holčičí výrostek a zakňučel:

„Dej mi takýýý!“

Náčelník se přísně obrátil na Pét'u:

„Řekni svý squaw, že tady jednají bojovníci!“

„Ségro, vypadni!“ zavrčel Pét'a. „A běda, jestli tě nachytám s cigárem!“

Dívka se tedy posadila o kousek dál a předstírala, že si nás nevšímá. Náčelník začal hovořit a svou řeč provázel příslušnými posunky:

„Ty, bledá tváři, nám dát výkupný, sic my tě skalpovat! Dej sem žracák. Potřebujem se najíst. Nám už došel i chleba a šumáky.“

Pét'ova sestra ožila a tleskajíc ručkama volala:

„Jídlo! Jídlo! Kde jsou všichni? Na vandru je krásně!“

Tak jsme v campu houfně a pospolu pojedli, a když mi šerif vracel vypleněné žebadlo, vyzval mne:

„Ty být přítel kmene Oglalalů! Tady máš vinčestrovku, my jít na lov.“

A vrazil mi do ruky nějakou suchou větev. Zlostně jsem se bránil:

„Co vás to dneska všechny posedlo?“

Pét'a se zašklebil:

„Copak nevíš, vole, že začalo indiánský léto?“

Kidova báseň

Vítr fičel pasekou a nadouval igelit, pod nímž se krčili Ringle Kid a Samotář Pét'a. Tlachoviště bylo opuštěné, přivaly deště útočily na hranici dřeva, a po lese hledaly skupinky tlachovníků suchá, chráněná místa.

„Prší?“ zeptal se Kid, a do toho slova se vkrádala beznaděj.

„Prší,“ přisvědčil Pét'a.

„Pořád?“

„Pořád.“

„Já jsem si myslel, že by mohlo přestat,“ povídal Kid a prstem kreslil po igelitu kolečka. Pét'a mlčel, díval se do dešťové mlhy a poslouchal neúnavného kytaristu, který odvedle loudil z nástroje pár vlhkých tónů.

Tak plynul čas tlachového odpoledne. K večeru déšť ustal a oblaka zružověla. Když se zapaloval oheň, objevily se nad lesem hvězdy. Ringle Kid řekl Pét'ovi:

„Budu soutěžit ve vyprávění. Napsal jsem báseň.“

„Ty jsi napsal báseň? Co tak najednou?“

„Inspirace. Víš, to ten déšť!“

Soutěžící se u ohně střídali jeden za druhým, až přišla řada na Kidu. Ujistil se, že kruh tlachovníků mu pozorně naslouchá, a pateticky spustil:

Prší

prší

prší.

Přestane někdy pršet?

Nepřestane.

Prší.

Prší.

Prší.

„Srazte toho rouhače k zemi!“ zaječel šerif pořádající osady. „Zašlápněte ho, než bude pozdě!“

Ale to už do ohně dopadly první kapky a protivně zasyčely. Vzápětí se na tlachoviště snesl přival deště, ve tmě daleko děsivější než ten

odpolední. Ringle Kid vyrazil vpřed, a za ním všichni ostatní. Dohonili ho až na kraji lesa.

Text básně Robin z Vinoře

Vandr s Toulavým koněm

„Další členy do osady neberem,“ řekl mi šerif, když jsem oficiálně požádal o členství v elitní trampské osadě O.T.K. „Jsme velmi uzavřený spolek. Ale máme výjimku! Kdo odjezdí pět vandrů s Toulavým koněm, je naší osady hoden a přijmeme ho za člena.“

„Kdo je onen Toulavý kůň a kde ho najdu?“ otázal jsem se.

Šerif se mi podíval zpřímá do očí, jakoby chtěl proniknout do nejskrytějších hlubin zbabělosti mé vandrácké duše.

„Je to děsnej tahoun,“ řekl pomalu, „a oplývá nebezpečným smyslem pro dobrodružné vandry. „

„Beru. Kde se s ním sejdu?“

„Přihlásí se sám. To zařídíme.“

Tak jsem jel na vandr s Toulavým koněm. Nepřipadal mi jako „děsnej tahoun“, takový střízlík s brejličkami a s teletem. Ale když jsme na nádraží vystoupili z vlaku, začal si vyskakovat. Že prej ho omrzelo ubírat se přírodou tradičním způsobem a rád si cestu zpestří. Prohlásil:

„Teď půjdeme touhle kamenitou cestou a na každý křižovatce se dáme střídavě vlevo a vpravo. Jedině takovým báječným blouděním objevíme mnoho krásného a dobrodružného, a na nocležiště dorazíme tak jako tak. Stačí jen držet směr.“

Pokrčil jsem rameny - čekal jsem něco horšího. Šli jsme. Krpálem přes balvany, lesními pěšinami a mechovými stezkami, střídavě vpravo a vlevo jak zmatení mravenci. Po hodině bloudění jsme se ocitli na silnici.

„Další pravidlo hry,“ rozhodl Toulavý kůň, „přes silnici se nesmí!“

Stáhli jsme se do lesa. Po dalším dlouhém cikcakovém pochodu se prodíráme pěšinkou v houští, Toulavý kůň rozhrne větve - a jsme zase na silnici.

„Zpátky,“ zavelel Kůň.

Trmáceli jsme se pěšinkama dál. Valem se stmívalo, když jsme vylezli na silnici potřetí. Toulavý kůň trochu znervózněl, ale poctivě jsme ji nepřekročili. Byla tma, když jsme se z houštin vypotáceli po čtvrté na silnici. Musela se, mrška, tím lesem kroutit jako had.

„Nějak se tu motáme, ale ještě jsme nikam nedošli,“ řekl Toulavý kůň. „Nevadí. Uděláme to jinak! Půjdem pořád jen z kopce. Přitom si člověk odpočine a nabere nové síly!“

Tak jsme šli pořád jen z kopce. Tenhle systém byl zábavnější, ale za chvíli jsme skončili v temné chladné rokli. Vytáhl jsem z báglu baterku. Čvachtali jsme v bahně a u nohou jsme měli potůček zarostlý kapradím.

„Koni, co kdybysme šli rovnou někam na camp? Je čas na jídlo, voheň, brknout na kytaru, co? Trochu si dát voraz,“ navrhl jsem.

Toulavý tvrdohlavec zavrtěl hlavou.

„Voda teče z kopce, musíme dál po proudu.“

Dráli jsme se roklí a počínající nocí, a na cestu nebylo vidět. Tajně jsem doufal, že potůček končí někde na rovině v rybníce. U rybníka bych se vzbouřil a donutil Toulavého koně zacampovat. Kdyby se potok vléval do řeky, tak se snad Toulavý kůň zastaví až na břehu moře.

Prošli jsme vesnicí, kde v chalupách zhasínali a z hospody zněl řev, a podél potoka jsme dál klopýtali do tmy.

Najednou se Toulavý kůň zastavil a překvapeně se rozhlížel. Byli jsme u nádraží, odkud jsme před pár hodinami vyšli.

„To jsi nečekal, kamaráde, takový překvápko, co?“ jásal Toulavý kůň. „Ale ještě není všemu konec. Půjdem po kolejích každý na jinou stranu. Kdo se sem nočním vlakem vrátí dřív, ten vyhraje!“

Praštil jsem usárnou o pražce:

„Řekni ještě slovo, Koni, a lehnu si na koleje. Schválně, z který strany přijede vlak, kterej ukončí tohle trápení?“

Ten šílenec na mě vyjeveně hleděl, asi jsem si dovolil hodně. Opo-
vržlivě nadhodil tele a řekl:

„Když se ti můj dobrodružnej vandr nelíbí, tak si jdi spát. S tebou
není žádná hra. Nikam už s tebou nepojedu, abys věděl.“

Jestli jsem chtěl patřit do elitní osady, a to jsem chtěl, měl jsem
před sebou ještě čtyři vandry. Tak jsem raději mlčel a vykročil po ko-
lejích do tmy.

Postupně jsem přečkal pět strašlivých víkendů, a pak jsem se vydal
za šerifem. Šerif se mě zeptal:

„Počítal jsi, kamaráde čekateli, kolikrát jste s Toulavým Koněm
zbloudili zpátky na nádraží?“

„Osmkrát,“ odpověděl jsem.

„Já dvanáctkrát,“ přiznal šerif. „Myslel jsem, že ho zabiju.“

Po kratší vzpomínkové odmlce pokračoval:

„Schválně, jestli uhodneš, kamaráde, co znamenají písmena
O.T.K., která tvoří název naší osady!“

Bez váhání jsem odpověděl:

„Oběti Toulavého koně.“

„Je nás hoden!“ zvolal šerif, a tak jsem se stal členem.

Když se mě někdo zeptá, co znamenají na domovence písmena
O.T.K., zatvářím se tajuplně a říkám: šel jsi někdy, kamaráde, na van-
dru pořád jenom s kopce?

Noc v pustinách

Samotář Pét'a a Ringle Kid vystoupili z lokálky do sněhem zasypané
noční krajiny a nechali lokálku, ať si s houkáním odjede do dále. Zů-
stali sami, večer pátého prosince, sami v tichu bílých polí a hvězda-
ného nebe. Mráz se tetelil nad párem kolejí a po náspu svištěl ledový
vítr. Ringle Kid obezřetně obešel dřevěnou boudu, která je tu místo
nádraží, ale nikde nikdo. Jen vzadu za polem se mihotají světýlka ves-
nice. Těžko slyšitelný vzdálený výskot znamená, že v té vesnici už
čert s andělem a Mikulášem mají kus práce za sebou.

„Zdá se, že nás tu nikdo nečeká,“ poznamenal Pét'a.

Ringle Kid dýchal na ruce a pravil celkem moudře:

„Nemůžeš chtít po spojce, aby trčela u kolejí do noci. Kdybysme měli jízdní řád a hodinky, tak nám neujel ten správný vlak, přijeli jsme sem včas a mohli jsme spojce zalomit palec a odkráčel s ní do lesů na tu mikulášskou slezinu. Co na ni jedeme s tím dortem.“

Samotář Pét'a se mimoděk ohlédl po bílé krabici převázané ozdobnou stuhou, kterou odložili do boudy na lavičku vedle usáren, žracáků a kytary zdobené kresbou pirátského škuneru.

„No, jo, Kide,“ hlesl Pét'a, „co budeme dělat s tím dortem?“

„Kdybysme měli jízdní řád,“ opakoval Kid, „tak víme, jestli se můžeme vrátit do města do hospody. Dort bysme snědli a ráno by nám bylo špatně.“

„Nemůžeš sníst osadní dort, aniž by ses rozdělil,“ protestoval Pét'a. „Na ten dort se všichni složili, takže není náš. To nejde. Musíme najít cestu na slezinu a dort odevzdat osadě. Kruci, mně je hrozná zima! Co budeme dělat?“

Ringle Kid mlčel.

Přecházeli po náspu, podupávali, krčili se v batlech a čas ubíhal. Pét'a s rukama v kapsách a s vyhrnutým límcem došel až na polní cestu, která přetínala trať. Snad si myslel, že najde stopy spojky, ale cesta se ztrácela v polích.

Vrátil se tedy zpátky a navrhl:

„Co takhle, Kide, jen tak poslepu vyrazit do lesa?“

Ringle Kid to odmítl:

„Já zůstanu tady v boudě, vlezu do spacáku, uvařím si horkej čaj, sežeru ten dort, budu spát a počkám na ranní vlak.“

„A zmrzneš. Opakuju: nemůžeš sníst osadní dort! Vždyť nemáš čaj!“

„To nemám. A ty máš čaj?“

„Nemám. Já nemám ani sirky. Sirky vozí Špulda. Já vozím dorty!“

Další ticho. Pét'a jen tak pro kontrolu rozvázal ozdobnou stužku a podíval se do krabice, jak se jejich chráněnci daří.

„Šlehačka ztrácí tvar,“ řekl skleslým hlasem, ve kterém se zračila bezradnost a zoufalství. „Nejhorší je, že si kamarádi myslejí, že jsme jeli někam jinam a na osadní dort jsme se vykašlali. Já vím, co udě-

lám! Teď už nám pomůže jenom Pajda. Myslíš, že by se slitoval nad trampířema, který na Mikuláše uvízli v ledový pustině jako někde na *jukónu*?”

„To nevím, jestli Pajda,“ chytil se nové naděje Ringle Kid, „ale Manitou nám pomůže určitě!“

„U trampů dycinky Pajda!“ fanaticky zvolal Pét’a.

Postavil se na koleje, pozvedl oči do černého nebe, kde hvězdy mizely v přibývajících mracích, a začal:

„Milý Pajdo, prosím tě, pomoz nám odkud a sešli nám nějakou spojku nebo něco, ať můžeme být s osadou jak se sluší a patří. Zrovna dneska, na Mikuláše, bysme potřebovali pomoci! My jsme oba dobří trampové, nikdy jsme nedali přednost hospodě před přírodou ...“, Ringle Kid se uchechtl, „... v lese jsme nerušili zvěř ...“ Ringle Kid si významně zatřákl na čelo, „... a tady kamarád Kid zná jména nejméně stovky různých kyttek ...“

Ringle Kid to nevydržel, odstrčil Pét’u, zaujal jeho místo a zvolal nahoru do vesmírných dálav:

„Velký Manitou! Nemoh bys nás odtud dostat? Srdečně děkujeme předem.“

Pét’a se urazil. Nacpal ruce do kapes a počal znovu přecházet po náspu. Když míjel dřevěnou boudu, Ringle Kid ho popadl za rameno:

„Někdo sem jde!“

Opravdu - od polní cesty spěšně přichází tmavá postava. Jak se blíží, jsou patrné obrysy kovbojského klobouku a sníh křupe pod podrážkami těžkých kanad.

„Hele! To je Špulda!“ zajásal Ringle Kid a vrhl se do boudy pro bágly.

Příchozí dorazil k boudě a zahlasil:

„Ahoj, Kide, ahoj, Pét’o - to byste nevěřili - byl jsem v hospodě pro cigára a pořád mi něco říkalo: *běž se mrknout na zastávku, jestli kluci nepřijeli* ... takovej vnitřní hlas nebo co ... a vidíte, vy jste tady! A koukám - že i s dortem!“

Ringle Kid nahodil usárnu na záda, do jedné ruky vzal kytaru, do druhé krabici. Zeptal se:

„Hele, Špuldo, ten vnitřní hlas, co ti říkal abys nás našel - co myslíš - byl to Pajda nebo Manitou?“

„Byl to starej mužnej hlas,“ bájil Špulda. „Jako můj děda. Nebo strejda z Chocně.“

Svorně vykročili k lesům na obzoru, a jejich kroky utichaly v širé temnotě.

V té chvíli zpoza boudy vyšly podivně oblečené osoby. Vysoký velebný stařec s bílou mitrou a mohutným vlnivým plnovousem, anděl ve zlatavé říze a černý chlupatý čert, drnčící řetězem. Velebný stařec hněvivě zvolal:

„Spratkové nevychovaný - na cizí bůžky si ve chvíli nouze vzpomenu, ale že jsem o této noci zasáhnul já, svatý Mikuláš, to je ani nenapadne!“

Anděl horlivě přikyvuje, až mu hvězdička na zlatých kadeřích skáče, a čert se potutelně šklebí V dálce houkla lokálka a s nebeských temnot začal padat sníh.